

Zaanstad Transparant

Verkiezingsprogramma

2006 - 2010

Zaanstad Transparant

Verkiezingsprogramma 2006 - 2010

INHOUD

1.	Inleiding	3
2.	Visie over interactieve beleidsvorming.....	3
3.	Algemeen bestuur	7
4.	Openbare orde en veiligheid.....	7
5.	Personeel en organisatie.....	8
6.	Visie en strategie	8
7.	Communicatie en mediabeleid	9
8.	Onderwijs.....	10
9.	Internationale betrekkingen	12
10.	Financiën	12
11.	Bestuurlijke organisatie	16
12.	Sociaal beleid	19
13.	Jeugdbeleid	19
14.	Seniorenbeleid	19
15.	Zorg	20
16.	Integratie.....	20
17.	Volksgezondheid	20
18.	Maatschappelijke opvang	21
19.	Welzijn en cultuur	21
20.	Milieu.....	22
21.	Dierenwelzijn	24
22.	Ruimtelijke ordening.....	24
23.	Bouwen en wonen.....	27
24.	Verkeer, vervoer en bereikbaarheid	30
25.	Het Regionaal Orgaan Amsterdam (ROA)	32
26.	Economische zaken.....	32
27.	Toerisme	33
28.	Monumenten.....	33
29.	Sport en recreatie	34
30.	Slotwoord	36
31.	Contact.....	37

1. Inleiding

Zaanstad Transparant (ZT) is gelieerd aan Nederland Transparant. Wij vinden het hoog tijd worden dat er écht sprake zal moeten zijn van een betrouwbare en integere overheid. Doordat er consensus is met diverse ‘transparante’ lokale partijen in Nederland, gebaseerd op de basisgedachten van Nederland Transparant, hebben wij het volste vertrouwen dat er ook daadwerkelijk aan het beoogde resultaat gewerkt zal worden en dat het voor in de toekomst zijn vruchten zal afwerpen voor de inwoners van diverse gemeenten in Nederland.

Door op deze unieke manier het gezamenlijke ‘transparante’ gedachtegoed om te zetten in een zichtbare daadkracht voor diverse gemeenten van Nederland, hopen wij op den duur een totnogtoe niet zichtbare betrouwbare en integere overheid te ‘ontwikkelen’ tot een zichtbare betrouwbare en integere overheid, geldend voor geheel Nederland en voor onze lokale partij: Zaanstad Transparant in het bijzonder voor Zaanstad.

De politiek in Zaanstad vinden wij, evenals elders in den lande, ernstig ‘verkalkt’. Zij is hard toe aan een ‘ontkalking’ m.b.t. integriteit, openheid en verantwoording. Kortom, bestuurlijke transparantie en verantwoording van de gemeenschapsgelden aan de burgers.

Onze prioriteiten zijn het verkrijgen van bestuurlijke transparantie, maximaal inzicht in de politieke-, ambtelijke- en bestuurlijke processen, het publiekelijk melden van onregelmatigheden en vermoedens van strafbare feiten en het creëren van bewustwording dat fraude en corruptie en andere onregelmatigheden zoals ongeoorloofde belangenverstrengelingen en niet-democratisch controleerbare processen in alle gevallen en onder alle omstandigheden dienen te worden bestreden met alle ter beschikking staande wettelijke middelen.

Zaanstad Transparant laat zich met haar uitgangspunten niet indelen in links of rechts. Wij staan hetzelfde voor als Nederland Transparant maar dan op lokaal niveau. Politieke correctheid beperkt het debat en maakt het onmogelijk om (ongewenste) feiten aan de kaak te stellen. Wij willen een einde maken aan het zogenaamd “politiek correct” handelen. Hierdoor wordt een op de werkelijke feiten gebaseerd debat mogelijk en vormt dit als zodanig de grondslag voor besluitvorming.

Zaanstad Transparant staat voor het bevorderen van integriteit, openheid, verantwoording en transparantie en streeft ernaar om tot een open bestuurscultuur te komen die de basis vormt voor mogelijkheden van een interactieve uitwisseling tussen burgers en bestuur.

Wij zullen ons inzetten om te voorkomen dat de raad zich zal laten ondersneeuwen met memo’s notities, geheime vergaderingen, geregisseerde workshops, onvolledige informatie, onjuiste informatie, voorgekookte kaders en tot slot jaknikker moeten spelen om besluiten te honoreren. Zaanstad Transparant is in zijn nog jonge bestaan teleurgesteld in het niveau van vergaderen en de resultaten die het heeft opgeleverd.

2. Visie over interactieve beleidsvorming

Op 13 februari 2003 vond een Rondetafelconferentie plaats die uiteindelijk ertoe heeft geleid dat er een gedegen “Leidraad Interactieve Beleidsvorming Gemeente Zaanstad” is geschreven met uitspraken als: “Het bestuursprogramma gaf aanzetten, De stad geeft hiermee voorzetten, Het gemeentebestuur moet nu doorzetten”. Zaanstad Transparant is bekend met de inhoud van de Leidraad Interactieve Beleidsvorming en heeft moeten vaststellen dat van al deze positieve uitgangspunten maar bar weinig is terechtgekomen.

Op 11 september 2003 is door de gemeenteraad voorstel nummer 96 van Burgemeester en Wethouders door de meerderheid van de raad besloten.

Het besluit luidde:

1. Vast te stellen de “Leidraad Interactieve Beleidsvorming Zaanstad” als referentiekader voor gemeente en burgers bij de gezamenlijke behandeling van gemeentelijke vraagstukken;
2. De burgers van Zaanstad nadrukkelijk te informeren over de vaststelling van de leidraad en de beïnvloedingsmogelijkheden die daarin liggen besloten;
3. En voorts te bepalen, dat in het vervolg de bij de raad ingediende voorstellen (ook) nadrukkelijk worden getoetst op de mate van betrokkenheid van de burgers bij de totstandkoming ervan.

Zaanstad Transparant vindt “De Leidraad Interactieve Beleidsvorming Zaanstad” nog steeds een gedegen vastlegging van een intentionele beleidsvorming. Het veronderstelt een open bestuurscultuur op voet van gelijkheid, de basis voor de mogelijkheden van een interactieve uitwisseling tussen burgers en bestuur.

De bestuurscultuur in de gemeente Zaanstad is echter tot op heden een gesloten autoritaire organisatie gebleken waarbinnen uitleg van informatie werd bepaald welke informatie wél en welke informatie niet naar buiten mocht komen. Cruciale informatie werd niet altijd doorgegeven aan de raadsleden, die volksvertegenwoordiger zijn en in het duale stelsel een kaderstellende én controlerende taak hebben en zijn of haar taak moet kunnen uitoefenen zónder last of ruggespraak.

Zaanstad Transparant constateert dat de leidraad slechts een “lippendienst” is die wordt bewezen aan democratie en openheid. In de praktijk betekent dit voor de gemeente Zaanstad dat de integriteit, openheid en verantwoording, de voornaamste peilers voor een open bestuurscultuur, equivalent aan de betekenis van de Leidraad Interactieve Beleidsvorming, teleurstellend werden geïmplementeerd en daarmee benedenmaats is.

Waaruit blijkt die gesloten bestuurscultuur? De meeste ambtenaren en politici zijn voornamelijk met hun eigen problemen bezig, vaak zélf veroorzaakt door onnodige ‘geheimzinnigdoenerij’ of verhouden onwetendheid. Dit is ook de reden dat bepaalde ambitieuze projecten gedoemd zijn te mislukken of op zijn minst de gemeenschap teveel geld gaan kosten.

Er wordt van de raad verwacht om in “grote lijnen” te denken. Men beseft hierbij te weinig wat als cruciale informatie moet worden gezien en welke informatie tevens is vereist. Burgemeester en Wethouders gingen in onze optiek selectief te werk in de beantwoording van vragen van de raad. Vooral als het ging om een “gevoelig dossier” vertoonde B&W de neiging bijna uitsluitend antwoord op eenvoudige vragen met minder diepgang te geven en dan ook nog voornamelijk van de coalitiepartijen.

Vragen met diepgang die het besluitvormings- en beleidsproces meer aan de kaak stellen werden als lastig en onheus gezien en vaak genegeerd of met non-antwoorden afgedaan. Zaanstad Transparant vindt dat sterk contraproductief werken en vindt bovendien dat B&W zich daarmee verwijderde van signalen uit de samenleving van de stad waarvoor zij verantwoordelijk zijn. Verzwijgen van informatie en achterliggende stukken, het niet volgen van de juiste procedures, maakte de controlerende en kaderstellende taak van de raad steeds moeilijker.

Zaanstad Transparant heeft de overtuiging dat het College met zijn houding een foute inschatting van het effect van een dergelijk handelen op de maatschappelijke structuur van een stad in de 21^e eeuw heeft gemaakt. Het is zelfs naïef te denken dat de vaak vakkundige alternatieven of adviezen van individuele burgers of groepen niet zouden kunnen bijdragen aan de verbetering van de leefomgeving. We leven toch in toenemende mate in een kennis-economie?

Te vaak is daaraan voorbijgegaan. Het werd kennelijk als niet waardevol gezien of als tijdverlies opgevat. Daarbij is de vraag of de adviseurs van het college niet teveel resultaat gericht zijn in plaats van procesgericht.

De autoritaire houding in projecten en ontwikkelingsvoorstellen heeft ertoe geleid dat de actieve meedenkende burger zich machteloos en gefrustreerd is gaan voelen. Samen aan de stad bouwen vereist een open instelling op voet van gelijkheid. De argumenten voor of tegen een bepaalde uitwerking van plannen, ook de alternatieve voorstellen, zouden de juiste afweging tot de besluitvorming moeten vormen. In onze beleving werd de raad vaak voor voldongen feiten gesteld of overspoeld met memo's en in haast te nemen besluiten die volgens ons onvoldoende waren uitgekristalliseerd.

Wij moeten vaststellen dat door het niet serieus nemen van initiatieven van de bevolking, dat toch op papier wordt beoogd in deze Leidraad Interactieve Beleidsvorming, een verlies aan respect voor het bevoegd gezag tot gevolg heeft gekregen. De balans is in wankel evenwicht.

Wij begrijpen daarom niet dat het college niet heeft beseft dat het voorbijgaan aan maatschappelijke betrokkenheid de balans wel eens zou kunnen laten doorslaan naar een onverschillige negatieve houding. Dit heeft nu al geleid tot bestuurlijk imago-verlies van Zaanstad. De burgers voelen zich machteloos en niet serieus genomen, maar moeten wel betalen.

Voor projectontwikkelaars en marktpartijen is het hier een goudmijn, het "snoepje van de Randstad". Vallen we hieraan ten prooi en stevent de gemeente Zaanstad regelrecht af op een artikel 12 gemeente?

Als de theorie, zoals in de Leidraad verwoord, wat meer ter harte was genomen en het college een meer open cultuur had tentoongespreid, dan was het voor de raad eenvoudiger geweest een reëel inzicht te krijgen in de dossiers en de financiële zaken waarvoor men verantwoordelijk is.

Belangrijk is om te beseffen dat een raadslid een volksvertegenwoordiger is waarbij hij of zij een kaderstellende én controlerende taak heeft zoals:

1. Het controleren of gemeenschappelijke middelen rechtmatig worden aangewend;
2. Of gesloten regelingen voldoen aan de daaraan ten grondslag liggende voorschriften;
3. Of er wel of geen sprake is van onrechtmatigheid.

Waarom heeft het College Zaanstad Transparant tot op de dag van vandaag nog steeds niet de gevraagde documenten in casu de eerste gesloten overeenkomst tussen de gemeente Zaanstad en de gemeentesecretaris overgelegd?

Het is een schoolvoorbeeld van een gesloten bestuurscultuur waarbij Zaanstad Transparant de mogelijkheid de wettelijk toebedeelde taak voor raadsleden wordt ontnomen doordat het college zich op het standpunt stelt, dat die documenten waar Zaanstad Transparant om vraagt, private documenten zijn. Dit bestrijden wij ten stelligste. Nee, interactieve beleidsvorming heeft weinig tot absoluut geen invloed gehad op de besluitvoering in de gemeente Zaanstad. Het wordt hoog tijd deze "verkalkte situatie te ontkalken".

Een goed functionerende open bestuursstijl opent de weg naar een burgerlijke "verbintenis", wederkerig en in samenwerking. Zo wordt een hoger niveau van vertrouwen gevormd. Vertrouwen is een zeer belangrijke factor die zal bijdragen tot een doelmatig bestuur en een bloeiende economie waarbij de burger trots kan zijn dat hij of zij heeft mogen meedenken aan de ontwikkeling van zijn of haar stad. Het saamhorigheidsgevoel zorgt voor een sociale cohesie die tegen een stootje kan.

Het is daarom des te jammer dat Zaanstad Transparant heeft moeten constateren dat er weinig echte interactieve ontwikkeling heeft plaatsgevonden.

De attitude van het College is verhard, omdat het College herhaalde malen niet in staat bleek de raad en het deel van de bevolking dat actief mee wil denken, gemotiveerd en onderbouwd (financieel en technisch) uit te leggen waarom zij voor een bepaalde optie heeft gekozen.

Een debat op argumenten en inzichten die bijdragen tot een afgewogen besluit is in deze gemeente "non-existent". In de gemeente Zaanstad zijn de duale beginselen nog geen deel van de 'geestelijke' omslag die in Nederland wordt verwacht. Wat men in de gemeente Zaanstad als debat ziet, is het in 7 minuten uiten van gemeenplaatsingen van vaak partijpolitieke aard. Door de starre spreekstructuur krijgen B&W en de raad geen kans om helder de argumentatie en overwegingen uit te wisselen. Het debat is verkokerd en verkalkt, ook in de commissies.

"Het bestuursprogramma gaf aanzetten, De stad geeft hiermee voorzetten, Het gemeentebestuur moet nu doorzetten"... was de slogan voor de Leidraad Interactieve Beleidsvorming van de gemeente Zaanstad d.d. 3 juni 2003. In onze beleving is het helaas gebeven bij een "lippendienst" (het belijden met woorden, terwijl men in feite het bedoelde verwerpt) waarbij het vertrouwen in de overheid tot een dieptepunt is gekomen.

Wij voelen ons als advocaat voor de burgers van Zaanstad en willen hen vooral centraal stellen i.p.v. politiek gewin als doel op zich. Wij zullen ons uiterste best doen om daar "toetsend eigentijds en loyaal" vorm aan te geven, mee te denken en daar waar nodig is in de diepte te gaan.

Zaanstad Transparant (ZT) wil dat er tijdens de raadsvergaderingen doorzichtig en op hoofdlijnen zal wordt gediscussieerd. Wij zullen proberen een omslag van denken te bewerkstelligen waardoor het echte kaderstellen eindelijk kan beginnen.

Wij zijn voor continuering van het ingezette beleid van 'Plannen met Zaanstad'. Voor de burgers, maar ook voor de samenwerkingspartners. ZT heeft bij de voortgangsrapportages met betrekking tot de grote projecten die in gang zijn gezet en nu gerealiseerd moeten gaan worden steeds gevraagd naar de overlegstructuur om een idee te krijgen van de onderhandelingspositie van Zaanstad. Wij hebben daar nog steeds geen duidelijk beeld over. Wij vinden dit van groot belang om daar een duidelijk inzicht in te krijgen. Dit moet absoluut een van de prioriteiten zijn om tot een betere communicatie met de burgers en andersom te komen.

Zaanstad zal zich krachtig moeten blijven inzetten op externe contacten op regionaal niveau en op rijksniveau. Sterke netwerken en gerichte lobbyactiviteiten zijn voor de positie van Zaanstad cruciaal.

Het dualisme vinden wij nog onvoldoende ingevuld. De raad is hierin kaderstellend en bepaalt in grote mate zijn eigen verantwoordelijkheid en organisatie. Alles moet er aan gedaan worden om vooral het beeld van een betrouwbare overheid te herstellen. Wij vinden het op dit moment te gênant voor woorden om als politici de inwoners ook maar iets te beloven.

Véél kaders en beleidslijnen zijn bepaald. Als wij ook maar even buiten de reeds bepaalde kaders probeerden te stappen of enkele kritische kanttekeningen plaatsten, werden en worden wij afgeschilderd als de partij van de komplottheoriën.

Welke ambitieuze plannen moeten doorgang vinden en welke niet? De raad zal keuzes moeten maken, maar vooral interactief de Zaanse burgers erbij moeten betrekken.

3. Algemeen bestuur

Bij het bestuur van de gemeente staat de burger centraal en hij wordt in zijn verschillende hoedanigheden als belangrijkste klant van de lokale overheid beschouwd. ZT vindt dat het Dagelijks Bestuur, dat het college van een stad vormt, zich moet realiseren dat bij elke basale verkoopkursus wordt benadrukt dat iedere klacht van een klant beschouwd mag worden als een gratis advies. Dat geen enkele klant nog iets wil komen kopen wanneer hij of zij bij een klacht als 'zeurpiet' wordt betiteld. Wij moeten vaststellen dat dit gevoel helaas speelt bij veel 'klanten' in Zaanstad van hoog tot laag, van een klacht over een scheefstaande lantaarnpaal tot een grootschalig bouwplan. Van dit negatieve imago dient Zaanstad nu eens eindelijk af te komen.

Een overheid die geen besluiten neemt, veroorzaakt veel ongenoegen en onzekerheden. Maar een overheid die in de ogen van haar burgers verkeerde en ongemotiveerde besluiten neemt, veroorzaakt hetzelfde effect!

Zie verder onze Visie over interactieve beleidsvorming (hoofdstuk 2, blz.3)

4. Openbare orde en veiligheid

Geld kan over het algemeen maar één keer worden uitgegeven en arbeidstijd maar éénmaal besteed. ZT ziet als topprioriteit het handhaven van die regels die voorkomen dat mensenlevens in gevaar raken. Rampenplannen dienen daarom actueel te zijn en periodiek op hun werkzaamheid te worden getest. De slagvaardigheid van de inbreng van de gemeentelijke organisatie in de rampenbestrijding moet zowel kwalitatief als kwantitatief op peil zijn. Wij denken dat nog niet volledig aan alle voorwaarden wordt voldaan. Het verdient ons inziens niet alleen de volle aandacht of het goede voornemen maar mag ook niet vertraagd worden door bezuinigingsmaatregelen waardoor het ingezette beleid op achterstand wordt gezet i.p.v. optimale verwezenlijking van de gestelde doelen.

Wij vragen ons af of de rampenplannen voldoende zijn uitgewerkt en bij een calamiteit goed kunnen worden uitgevoerd nu de werkzaamheden rond de Bernhardbrug en de bouw van Inverdan in volle omvang zijn begonnen.

De uitgaanscentra in de stad dienen prettig en veilig te zijn, maar ook in de dorpen dienen burgers zonder schermutselingen te kunnen stappen.

ZT maakt zich ernstig zorgen vanwege een aantal gerichte mishandelingen van en door jongeren in onze stad. Door de grootte van scholen wordt het steeds moeilijker jongeren bij naam aan te spreken op hun gedrag. Door de grootte van scholen kunnen jongeren zich gaan voelen als een nummer en zich ook als een nummer gaan gedragen. Wij vinden het merkwaardig dat in landen als Amerika juist mede door deze kennis erop terug is gekomen om grootschalige schoolprojecten te stimuleren en dat in Nederland nog eens het wiel wordt uitgevonden op dit gebied. Wij zien daarom met grote zorg de ontwikkelingen van Poort Clam Dycke tegemoet en zullen erop toezien dat onze zorgen geen werkelijkheid zullen worden.

Hulpdiensten dienen elke plaats in Zaanstad, dus ook in alle dorpen en buurtschappen, binnen de gestelde maximale aanrijdtijd te kunnen bereiken. Hier dient de infrastructuur op ingericht te zijn, ook bij eventuele wegomleggingen vanwege bouwactiviteiten. Wij vinden dat onze infrastructuur een goede impuls moet krijgen. Het zal zeker het woon-, werkverkeer en de bedrijvigheid ten goede komen.

De traditionele Zaanse menging van wonen en werken veroorzaakt complexe situaties bij binnenstedelijk bouwen. Belangenafweging zal tot stand komen binnen de wettelijke kaders, maar het vermijden van elk risico is onmogelijk.

Gezien de aanscherpende milieuregelgeving als bijvoorbeeld 'fijnstof' zal de gemeente met zeer grote zorgvuldigheid moeten handelen. Naar verluidt voldoet Nederland niet aan de Europese richtlijnen voor milieuvervuiling. Hierdoor kunnen grote bouwprojecten en de aanleg van nieuwe wegen veel problemen ondervinden en bij het ergste scenario zelfs geen doorgang vinden. Fijnstof bestaat uit zwevende deeltjes die zo klein zijn dat ze niet blijven plakken aan de natuurlijke vuilvangers in de neus-, mond- en keelholte. Daardoor komen ze heel diep in de luchtwegen terecht en dat kan leiden tot allerlei gezondheidsklachten.

De veranderslag van industriestad met agrarische omgeving naar een dienstestad met recreatiegroen zoals het college en de coalitiepartijen gedurende afgelopen periode hebben beoogd, heeft tot gevolg dat er voor veel agrariërs naar een alternatieve bron van inkomsten zal moeten worden gezocht. Handhaven van bestemmingsplannen voor wat betreft caravanstallingen heeft voor ZT dan ook de minste prioriteit, daar wij hiervoor nog steeds wachten op de benodigde aanvullende vernieuwde regelgeving. Zolang deze regelgeving er nog niet is vindt ZT dat er moet worden gedoogd.

5. Personeel en organisatie

De "gekantelde" organisatie moet beter inspelen op de vragen van de burgers en in staat zijn de maatschappelijke opgaven van nu en in de toekomst aan te pakken. Daarvoor is kwalitatief hoogwaardig en deskundig personeel een vereiste. Een enigszins contrair gedrag doet zich bij de gemeente Zaanstad voor wanneer in de loop der jaren de gemeente steeds meer externen is gaan inhuren en het college voorstelt te bezuinigen door eigen personeel te laten afvloeien. Deze maatregel werkt naar ons idee heel demotiverend voor mensen die gekozen hebben voor een baan waarin ze zich direct inzetten voor het belang van Zaanstad, mensen met vaak ook meer kennis van de streek.

6. Visie en strategie

De ontwikkeling van Inverdan, inclusief de bouw van het nieuwe gemeentehuis vinden wij van groot belang. ZT is het ermee eens dat het stationsgebied een goede ontwikkellocatie is, maar dat die echter in de huidige opzet moeilijk bereikbaar zal zijn. ZT vindt het een zorgwekkend en te duur plan. Woorden schieten hier tekort. De risico's van de gemeentelijke investeringen zijn ons te hoog.

Haalbaar en betaalbaar Inverdan

Ten aanzien van Inverdan is het van groot belang dat de deelbesluiten inhoudelijk en financieel goed worden onderbouwd. Het heeft lang geduurd voordat wij enig inzicht hebben gekregen in de beloofde specificatie over investeringen, subsidies en door het college beoogde bezuinigingsbedrag op de diverse grote projecten.

Tijdens de diverse wethouderscommissie konden wij terugvallen op vragen zoals gesteld in 2003, maar wij hebben op onze vele vragen nog steeds geen helder antwoord gekregen. Voordelen die Inverdan zouden kunnen bieden met betrekking tot kantoorvoorzieningen anders dan alleen ons eigen gemeentehuis, woningen voor jongeren en ouderen, zijn nog niet concreet. De onderhandelingsposities en uitgangspunten zijn nog steeds onduidelijk. Wij durven te stellen dat we als raad geen enkele grip hebben op het proces. De bereikbaarheid van het stationsgebied wordt steeds onduidelijker terwijl dit al onvoldoende is. De geplande parkeerruimte wordt na herziening volgens onze berekeningen veel te krap becijferd en is te moeilijk bereikbaar.

ZT is het niet eens met het loskoppelen van de financiering van Kiss & Ride-zone en fietsenstallingen, door het uit de grondexploitatie Inverdan te halen en vervolgens via de lijst beleidswijzigingen uit eigen middelen te gaan voorfinancieren. Wij hebben op 14 juli 2005 via een amendement een wijziging op de financiële stuurtafel voorgesteld die helaas niet werd gehonoreerd.

Het toppunt van onze verbazing is toch wel het feit dat het college ter eventuele ondersteuning van de Inverdan-plannen, buiten de tekening van het gemeentehuis en de mooie 3D-presentatie tot op heden nog niets concreets heeft kunnen tonen. De constructie van het busstation onder het nieuwe gemeentehuis is nog steeds onduidelijk, en verder behoeft alle 'uitwerking' nog een 'onderzoek'. In 2004 stelden wij al aan de orde dat het ons aan allerlei essentiële informatie ontbrak. ZT vindt het onverantwoord dat het stadhuis zo dicht bij het spoor wordt gebouwd. Wij hebben nog steeds geen duidelijkheid over alle vragen die wij toen hebben gesteld. U zult begrijpen dat wij daarom onze twijfels hebben om nog meer geld ter beschikking te stellen voor nog meer onderzoek en de wellicht heilloze weg die is ingeslagen.

ZT wil graag constructief meedenken over de mogelijkheden van onze stad, maar wij vinden dat wij geen geld kunnen uitgeven als wij niet precies weten hoeveel er in de 'gemeenteknip' aanwezig is.

Realiseren van het herstructureren van wijken zou wat ZT betreft met de huidige economische ontwikkeling nader beoordeeld moeten worden. Wellicht is hier op zijn minst een temporisering van de plannen noodzakelijk. Je kunt mensen in deze onzekere tijden niet dwingen door te stromen.

Een eenvoudig rekensommetje leert ons dat wanneer 100% sociale woningen worden afgebroken en 30% sociaalbouw wordt gerealiseerd, 70% wordt gedwongen om door te stromen naar een duurdere woning. Op deze wijze zal de onrust en het wantrouwen voor het gemeentelijk beleid onder de bevolking alleen maar toenemen.

De geruchten gaan inmiddels dat er wordt gestreefd naar een verhouding van 20% sociale bouw en 80% koopwoningen. ZT is van mening dat de snelste doorstroming van en naar bestaande woningen binnen Zaanstad kan worden bereikt door onder andere nieuwbouw van seniorenwoningen.

Voor het oplossen van de wachttijd voor zogenaamde 'starters' op de woonmarkt dienen ook op die doelgroep gericht en met spoed, woningen te worden gebouwd. 'De dagelijkse dingen gewoon goed doen' is wat ons betreft een voorwaarde, die eigenlijk als beleidslijn niet eens genoemd zou hoeven worden.

7. Communicatie en mediabeleid

Zaanstad is gebaat bij een heldere positionering. De sterke punten en kwaliteiten van Zaanstad moeten nadrukkelijk naar buiten worden gebracht; naar de burgers, naar de regio, de provincie en het Rijk. Burgers moeten voortdurend bij de plannen en voornemens worden betrokken.

Volgens ZT beperkt zich het informeren van burgers vaak op momenten dat kan worden ingeschat dat het de burger niet schikt of met vakantie is. Hoeveel plannen liggen er ter visie tijdens de vakantieperiodes, hoeveel informatieavonden worden pas op het laatste moment aangekondigd? Wanneer burgers of wijkorganisaties zich belangeloos inzetten bij het ontwikkelen van plannen (Schildersbuurt, Waddenbuurt, Verkeerscirculatieplan Krommenie, buurtverenigingen vanwege infrastructuur rond Inverdan) wordt dat meestal als 'gezeur' afgedaan.

Zie onze opmerking bij Algemeen Bestuur, hoofdstuk 3, blz. 7: "realiseren wij ons wel dat bij elke basis verkoopcursus wordt benadrukt dat iedere klacht van een klant beschouwt mag worden als een gratis advies?"

Het is van belang dat de burger beschikt over actuele informatie over wat in de gemeente speelt. Het Zaanstad Journaal dat voorheen als bijlage in De Krommenieër/De Zaankanter

(oplage: 70.900) verscheen is sinds kort te lezen in het Zaanse Stadsblad (oplage: 69.000) dat ons inzien niet alle Zaanse burgers bereikt. Het betreft hierbij ook nog steeds een verspreiding via een huis-aan-huisblad waardoor het Zaanstad Journaal bij burgers met een nee-nee sticker op de brievenbus niet wordt ontvangen. Wij vinden het daarom een buitengewoon onverstandig besluit van het college om het Zaanstad Journaal via het Zaanse Stadsblad te verspreiden. De oplage is namelijk aanzienlijk lager dan De Krommenieër/De Zaananker waardoor de bereikbaarheid naar de burgers van Zaanstad afneemt. Dit kan en mag toch niet de bedoeling zijn. Wij vinden communicatie met de burgers bijzonder belangrijk en een onderdeel van het openbaar bestuur waar absoluut niet op mag worden bezuinigd.

ZT vindt overigens dat de informatieverbreiding van plannen voor aanpassingen in de openbare ruimte (herinrichting straten, speelterreinen) in buurten sterk is verbeterd. De geplande bezuiniging op onderhoud van de openbare ruimte betreuren wij ten zeerste. Dit strookt ons inziens ook niet met de ingezette koers 'de dagelijkse dingen goed doen'.

Om voor burgers de weg naar de raad en verschillende partijen te vinden zou ons inziens een beter beeld gegeven moeten worden van hoe er rond besluitvorming gewerkt wordt. Lokale TV – via het uitzenden van raadsdebatten – kan hierin bijvoorbeeld een bijdrage leveren. Wij betreuren het dat, ondanks onze aanbeveling in deze, bij de bouw van het nieuwe stadhuis hiermee 'technisch' geen rekening is gehouden.

8. Onderwijs

ZT is blij met de ontwikkelingen rond het kennis en Technologie Centrum (IKTC) en de HBO opleidingen waar de stationsomgeving Zaandam aan de zuidzijde zich naar onze mening goed voor leent. Evident is dat de studenten ook recht hebben op woonruimte. Daarin is enige ontwikkeling te bespeuren. De gemeente dient hierin een positief stimulerende rol te spelen.

ZT vindt dat de gemeente Zaanstad als belangrijke deelnemer in het IKTC-Gebouw hiermee een belangrijke stap heeft gezet voor de toekomst van de Zaanse economie. Wij vinden het een goed uitgangspunt dat het IKTC –gebouwencomplex, dat opgenomen is in het Inverdan-project, een combinatie is van leren, werken en wonen. Het centrum stimuleert de kennisuitwisseling tussen onderwijsinstellingen en bedrijfsleven. Het is de bedoeling dat deze combinatie van activiteiten in de Zaanstreek een omslag van een traditionele economie naar een kenniseconomie bewerkstelligt.

Wij zien met grote zorg de ontwikkelingen van Poort Clam Dycke tegemoet en zullen erop toezien dat onze zorgen geen werkelijkheid zullen worden. Naar aanleiding van diverse rapporten over grootschalig onderwijs en de daarmee gaande problematiek, zullen ons inziens, ondanks de verdeling in drie units, het psychologische effect van een 'leerfabriek' niet weggenomen kunnen worden. Er bestaat dan helaas de potentiële kans dat de leerlingen zich als een nummer gaan voelen en zich ook als een nummer zullen gaan gedragen. Zie met betrekking tot nadelen van grootschalig onderwijs ook Openbare orde en veiligheid, hoofdstuk 4, blz. 7.

De bezuinigingen op onderwijshuisvesting en andere openbare gebruiksruidten zoals buurthuizen, bibliotheken en gymzalen wijzen wij af. Met name voor het onderwijs verwachten wij problemen met de begrotingsmaatregelen, gezien het feit dat de personele bezetting in het onderwijs met het wegvallen van de vergoeding voor de ID-banen ook al sterk onder druk komt te staan. Er zijn volgens ZT andere keuzes mogelijk om geld te besparen, waarbij het allereerst noodzakelijk is het exacte financiële probleem van Zaanstad met betrekking tot grote projectinvesteringen in kaart te brengen.

Zaanstad Transparant maakt zich zorgen over de gevolgen van de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs. De scholen gaan de z.g. 'Lumpsum' (zak met geld) krijgen waaruit zij

hun school moeten runnen. De financiering van het basisonderwijs gaat namelijk volledig veranderen. De zogeheten 'lumpsumfinanciering' wordt ingevoerd. Op dit moment ontvangt het schoolbestuur verschillende 'potjes' met geld. Die zijn nu niet onderling uitwisselbaar. Wat in bijvoorbeeld het potje voor personeelskosten zit mag niet zomaar voor iets anders worden gebruikt.

Per 1 augustus 2006 komt daar verandering in. Het schoolbestuur ontvangt dan één 'zak met geld' van het ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschappen (OCW). Daaruit moet alles worden betaald: personeel, boeken, computers en al het andere dat op school nodig is. Deze manier van financiering wordt lumpsum genoemd.

In augustus 2006 is het zover: de invoering van het lumpsumsysteem in het primair onderwijs. De bedoeling van het Lumpsumsysteem is om scholen meer vrijheid en ruimte en eigen keuzes te laten maken. Het doel is dus het bieden van meer vrijheid in het bestedingspatroon om daarmee de onderwijskwaliteit te vergroten. Het is een verdere stap in de autonomievergroting van de scholen. Maar hoe zal dit uitpakken in de praktijk?

Meer ruimte betekent niet alleen een grotere en tegelijkertijd zwaardere verantwoordelijkheid, maar ook de verplichting tot het afleggen van verantwoording, formeel en informeel. Toezicht op het bestuurlijk handelen is hiermee onlosmakelijk verbonden.

De taken voor scholen worden door het Rijk uitgebreid. Wij denken daarbij aan voor- en naschoolse opvang. Daar staan wij als partij achter omdat dat één van de voorwaarden in de overweging is om te gaan werken, maar vragen wij ons tevens af, op welke wijze en in hoeverre de gemeente verantwoordelijk zal zijn voor de bewaking en handhaving van de kwaliteit van het onderwijs? Welke spelregels en omgangsvormen zijn de beste garantie op goed of degelijk onderwijsbestuur? Hoe maken scholen en besturen de eigen verantwoordelijkheid waar? Bestaat er duidelijkheid over de beslissingsbevoegdheid? Zijn de bestuurlijke verhoudingen geregeld, en zo ja hoe? Wat is de positie van ouders, leerkrachten en management? Wat betekenen nieuwe bestuurlijke verhoudingen voor de onderwijskwaliteit? Allemaal vragen waarover nog geen duidelijkheid bestaat.

Zaanstad Transparant ziet het als een taak van het bestuur van de stad dat wordt toegezien op de verstrekking van financiële middelen door het Rijk als het takenpakket van de scholen wordt uitgebreid. Zijn de lijnen van verantwoordelijkheid helder en op welke wijze zal in onze gemeente met deze problematiek worden omgegaan? Welke mogelijkheden heeft de gemeente Zaanstad om scheefgroei tussen taakverzwaring en financieel liquide blijven van het onderwijs te voorkomen en dan ook nog de kwaliteit te bewaken? Daarover zullen in de komende periode de grenzen getrokken en de beleidlijnen helder gemaakt moeten worden. Daar wil ZT zich voor inzetten.

Hetzelfde geldt voor onderwijs voor migranten en de beroepsopleidingen voor jongeren en werklozen. Zijn de verstrekte subsidies voldoende en worden die gelden besteed waarvoor zij verstrekt worden? En hoe wordt bereikt dat het contact tussen bedrijfsleven en onderwijsinstituten wordt geoptimaliseerd?

Zaanstad Transparant ziet het als een taak toe te zien op verbetering daarvan. Ook zullen knelpunten zorgvuldig moeten worden geformuleerd om daarna deze op creatieve en daadkrachtige wijze met een financiële onderbouwing van de initiatieven weg te werken.

In samenwerking met de sportsector zien wij het als taak initiatieven te ontwikkelen om de jeugd op school en tijdens voor- en naschoolse opvang meer mogelijkheden te bieden fysiek bezig te zijn of te worden.

Het aanbieden van een gevarieerd programmatisch opgesteld pakket zal de interesse voor sport, ook de minder bekende sporten, vergroten. Zaanstad moet daarbij in beweging komen. (zie ook Sport en recreatie, hoofdstuk 29, blz. 34)

Scholen zouden gestimuleerd kunnen worden contact te zoeken met het bedrijfsleven uit de sectoren techniek, zorg en welzijn, transport, logistiek en met het midden- en kleinbedrijf (MKB) om projectmatige activiteiten te ontwikkelen om leerlingen van de hoogste klassen van de basisschool vroegtijdig kennis te laten maken met de mogelijkheden voor een toekomstige beroepskeuze. Ook zal daarmee de algemene ontwikkeling en taalontwikkeling worden gestimuleerd. Een en ander kan naar ons idee tijdens schooltijd of in het kader van naschoolse opvang ontwikkeld worden.

9. Internationale betrekkingen

Wij vinden dat ontmoeting met burgers in steden van andere landen de basis kan zijn voor begrip en respect maar bovendien als inspiratiebron bij het uitwisselen van ervaring en het opdoen van nieuwe ideeën. Dat heeft de relatie die Zaanstad met steden als Zwickau, Kaman en Lille heeft, in positieve zin bewezen.

10. Financiën

Met betrekking tot de financiën verlangt de burger transparantie. ZT heeft helaas een 'matglas' beeld van de hoeveelheid geld die te besteden is omdat wij géén inzicht hebben in het werkelijke saldo van de baten en lasten en de werkelijke omvang van de reserves; laat staan dat dit nog helder is voor de Zaanse burgers. Per slot van rekening is het hún belastinggeld waar de raad verantwoordelijk mee moet om gaan én verantwoording over moet afleggen.

Als recent voorbeeld verwijzen wij naar onze schriftelijke vraag over het verschil tussen het Eigen Vermogen eind 2004 ten opzichte van het Eigen Vermogen dat op pagina 154 van het Ontwerp Programmabegroting 2006-2009 staat vermeld als uitgangspunt bij eind 2005. Schriftelijk werd deze vraag afgedaan met een verwijzing naar vorig jaar. Mondeling heeft ZT nogmaals geprobeerd in de wethouderscommissie, in aanwezigheid van de wethouder van financiën en de concerncontroller antwoord te krijgen op deze vraag. Maar de concerncontroller vond onze vraag niet 'technisch genoeg opgesteld' en daardoor op dat moment niet 'technisch' beantwoordbaar.

Verdeling van geld in 'potjes' is een beetje moeilijk als wij geen helder beeld voor ogen hebben over hoeveel er in de gemeenteportemonnee zit. Dat transparante beeld moeten de wethouders en hun ambtenaren ons eerst geven alvorens weloverwogen kaders kunnen worden bepaald.

Om enkele voorbeelden te noemen:

- Welke bestedingsruimte heeft onze gemeente?
- Hoeveel gaat verloren aan aflossing en rente van in het verleden gedane leningen?
- Wat is gereserveerd geld waaruit rekeningen van lopende projecten betaald moeten worden?
- Hoeveel geld verdampt er jaarlijks door en voor de gemeente nog te innen gelden?
- Hoeveel geld heeft het vertrek van een aantal topambtenaren de gemeente Zaanstad in de afgelopen periode gekost?

ZT heeft vanaf 2003 Burgemeester en Wethouders erop gewezen dat door de manier van boekhouden Zaanstad het gevaar loopt een Artikel 12 gemeente te worden. Per definitie krijgt een pessimist vaak gelijk, maar ZT heeft haar beweringen goed onderbouwd. Als voorbeeld verwijzen wij naar pagina 166 van het Ontwerp Programmabegroting 2006-2009 met de door het college gepresenteerde cijfers van het EMU-saldo. (zie ook De Economische en Monetaire Unie (EMU) op blz. 14) De saldi wijken af van de bedragen die eerder door het college zijn aangedragen naar aanleiding van schriftelijke vragen van ZT.

Een deel van onze conclusies met betrekking tot de jaarrekening 2003 werd zelfs gedeeld door de toezichthouder, de Gedeputeerde Staten van Noord-Holland wat betreft de analyse m.b.t. de financiële positie en het financieel proces van onze gemeente, de gemeente Zaanstad. ZT vraagt zich af of er al een beoordelingsrapportage van de toezichthouder beschikbaar is met betrekking tot de jaarrekening 2004?

Met betrekking tot de begrotingen achten wij het van belang dat er eerst duidelijkheid moet zijn in de te verwachten baten en lasten. Van belang zijn hierbij de grondexploitaties voor de projecten Saendelft, dat inmiddels is omgedoopt tot "Noorderwelf", Inverdan en het herstructureringsproject Zaandam Zuidoost.

De mate van de Zaanse financiële malaise is ons onduidelijk, aangezien van géén van de grote projecten een opbrengst of tekort inzichtelijk is. ZT acht het derhalve zinloos om bijvoorbeeld al aan een nieuwe grote bouwlocatie te denken zónder enige financiële onderbouwing van zo'n project.

Wellicht hoeft de gemeente Zaanstad géén artikel 12 gemeente te worden, laat staan te zijn. Volgens constatering van ZT m.b.t. de jaarrekeningen 2000 tot en met 2004 moet de gemeente over een voordelig saldo van circa € 81 miljoen beschikken. Hieronder volgt voor de liefhebber een berekeningsoverzicht m.b.t. deze bewering:

De winst- en verliesrekening over het **jaar 2000** sloot met een **voordelig** saldo van **€ 6,4 miljoen**. Het **voordelig verschil** tussen het vermogen per 1 januari 2000 en het vermogen per 31 december 2000 was € 48,1 miljoen. In de winst- en verliesrekening ontbreken dus baten en lasten van **per saldo € 41,7 miljoen**.

De winst- en verliesrekening over het **jaar 2001** sloot met een **voordelig** saldo van **€ 1,4 miljoen**. Het **voordelig verschil** tussen het vermogen per 1 januari 2001 en het vermogen per 31 december 2001 was € 13,2 miljoen. In de winst- en verliesrekening ontbreken dus baten en lasten van **per saldo € 11,8 miljoen**.

De winst- en verliesrekening over het **jaar 2002** sloot met een **nadelig** saldo van **€ 2,8 miljoen**. Het **voordelig verschil** tussen het vermogen per 1 januari 2002 en het vermogen per 31 december 2002 was € 6,2 miljoen. In de winst- en verliesrekening ontbreken dus baten en lasten van **per saldo € 9,0 miljoen**.

De winst- en verliesrekening over het **jaar 2003** sloot met een **nadelig** saldo van **€ 0,48 miljoen**. Het **voordelig verschil** tussen het vermogen per 1 januari 2003 en het vermogen per 31 december 2003 was € 9,72 miljoen. In de winst- en verliesrekening ontbreken dus baten en lasten van **per saldo € 10,2 miljoen**.

De winst- en verliesrekening over het **jaar 2004** sloot met een **voordelig** saldo van **€ 3,252 miljoen**. Het **voordelig verschil** tussen het vermogen per 1 januari 2004 en het vermogen per 31 december 2004 was € 3,432 miljoen. In de winst- en verliesrekening ontbreken dus baten en lasten van **per saldo € 0,18 miljoen**.

Volgens berekening wordt het dan: $6,4 + 1,4 - 2,8 - 0,48 + 3,25 = 7,77$ maakt in werkelijkheid dus: $72,88 \text{ miljoen} + 8 = \text{circa } 80,88 \text{ miljoen} = \text{circa } € 81 \text{ miljoen}$.

ZT heeft er niets van begrepen dat het College beweert dat er € 3,252 miljoen over zou zijn in 2004, waarvan vervolgens € 2 miljoen in de Algemene Middelen werd gedaan en de diverse fracties mochten aangeven waar de overgebleven hoeveelheid van € 1,25 miljoen aan besteed mocht worden.

Wij vinden dat als er werkelijk sprake zou zijn van een voordelig saldo van € 3,252 miljoen, dit teruggegeven moet worden aan de burgers en niet op deze wijze een bestemming moet gaan krijgen. Wij vinden overigens sowieso dat je dit niet mag koppelen aan een besluit tot het wel of niet vaststellen van de jaarrekening 2004.

Het is namelijk per definitie dat wanneer het positieve saldo van de winst- en verliesrekening onbestemd is, dit automatisch in de Algemene reserves terecht komt. Nu van de Raad werd verwacht om dit een bestemming te geven en in één besluit werd verdisconteerd, vinden wij dit niet zuiver m.b.t. de besluitvorming, maar eerder sturend.

Zaanstad Transparant heeft voor de periode 2000 tot en met 2003 aangifte gedaan bij het Openbaar Ministerie van justitie. Wij constateren valsheid in geschrifte in de jaarrekeningen 2000, 2001, 2002 en 2003 van de gemeente Zaanstad.

De misleiding is een feit omdat nergens in al de gepresenteerde jaarrekeningen wordt vermeld dat er ook nog andere baten en lasten zijn terwijl dit het geval moet zijn vanwege een niet te verklaren verschil in de balans en het saldo van de winst- en verliesrekening in de gepresenteerde jaarrekeningen.

ZT heeft met toepassing van artikel 40 van het Reglement van Orde voor de gemeenteraad van Zaanstad meerdere malen vruchteloos gepoogd het College van Burgemeester en Wethouders alsmede betrokkenen te bewegen tot inzicht te komen dat telkenmale in de jaarrekening de bedragen die in de winst- en verliesrekening worden vermeld, worden voorgesteld als de werkelijke, volledige bedragen en dat het saldo waarmee de winst- en verliesrekening eindigt, wordt voorgesteld als het volledige saldo van alle baten en lasten, maar dat dit absoluut niet het geval is.

Het totale niet te verklaren verschil over de jaren 2000 tot en met 2004 bedraagt circa €73 miljoen niet verantwoorde baten en lasten + €8 miljoen (volgens B&W het totale voordelige saldo van de winst- en verliesrekening) = circa €81 miljoen.

Inzake de jaarrekening 2004 hebben wij geen verantwoord oordeel kunnen vormen over de financiële positie, over de baten en de lasten en het saldo daarvan. ZT moet constateren dat de jaarrekening 2004 erg veel vragen oproept en ongeschikt is als sturings- en verantwoordingsinstrument. Wij hebben daarom de jaarrekening 2004 afgekeurd.

De Economische en Monetaire Unie (EMU)

Het EMU-tekort is het begrotingstekort van de totale collectieve sector (rijk, lagere overheden en sociale fondsen). De twaalf landen die meedoen aan de Economische en Monetaire Unie (EMU), hebben de euro als officiële munt. Zij hebben in het stabiliteits- en groeipact afspraken gemaakt over het op orde houden van de overheidsfinanciën. Een van deze afspraken heeft betrekking op het begrotingstekort van landen, oftewel het EMU-tekort. Als het EMU-tekort van een van de lidstaten boven de 3% bruto binnenlands product (BBP) uitkomt, krijgt het land een officiële waarschuwing. In het uiterste geval kan de Europese Raad van Ministers ook boetes opleggen.

Begin 2003 bleek er een EMU-tekort te zijn, (het gezamenlijk begrotingstekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen) dat mede was veroorzaakt door een hoger dan verwacht EMU-tekort van de lokale overheden: provincies, gemeenten en waterschappen.

De tekorten waren hoger dan in ramingen van het Centraal planbureau (CPB) was voorzien en dus ontstond een probleem, niet in de laatste plaats omdat het EMU-tekort in 2003 over de grenswaarde van 3% ging uit het verdrag van Maastricht. Ook in 2004 en 2005 bevond Nederland zich nog in de gevarezone.

Het blijkt zo te zijn dat er eind 2004 afspraken zijn gemaakt tussen "Den Haag" en de gemeenten over de inhoud van het informatieformulier dat gemeenten moeten invullen over hun eigen EMU-saldo. Het EMU-saldo wordt dus meestal uitgedrukt in procenten van het bruto binnenlands product (BBP) dat een maatstaf is voor het nationaal inkomen.

Met betrekking tot het EMU-saldo, dat m.b.v. een formulier door de gemeente Zaanstad is ingevuld en aan het ministerie van financiën is overhandigd, blijkt klip en klaar dat Zaanstad in de begroting van 2005 en in de daarop volgende jaren baten en lasten buiten de begroting heeft gelaten en dat de begroting 2005 niet sluit met € 0,- maar met een positief saldo van € 257.000 (pagina 166 van het Ontwerp Programmabegroting 2006-2009 met de door het college gepresenteerde cijfers van het EMU-saldo. Hierin meldt het college een exploitatie-saldo (saldo van de winst- en verliesrekening) van € 1.002.000 waarvan € 745.000 aan betalingen niet via de exploitatie is verlopen). De begroting van 2006 sluit met een positief saldo van € 4.230.000. Opgemerkt zij dat de meerjarenraming voor volgende jaren ook niet correct is weergegeven.

Tijdens de wethouderscommissievergadering van 23 mei 2005 waar de wethouders ruim 175 vragen mondeling op zich kregen afgevuurd heeft ZT gemeend haar vragen maar op schrift te stellen. Het zijn 129 vragen over het jaarverslag en de jaarrekening 2004 die wij op 17 mei 2005 via de griffie aan B&W hebben doen toekomen. Enkele uren vóór aanvang van de raadsvergadering van 9 juni 2005, waarbij de beantwoording van de gestelde vragen essentieel voor ons was om een goede afweging te kunnen maken bij de besluitvorming, ontvingen wij per e-mail de beantwoording door concerncontrol van onze 129 vragen.

ZT kan niet anders dan vaststellen dat ruim 50% van de beantwoording onvolledig, onjuist en misleidend is. Een kostbare aangelegenheid met als resultaat een goedkoop antwoord! Wij hebben het college een zware onvoldoende gegeven. Maar desondanks is er tot op heden niets veranderd. Hierin dient per ingaande van de nieuwe bestuursperiode onmiddellijk verandering in te komen!

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten van 17 januari 2003 trad per 1 februari 2003 in werking en gold vanaf het begrotingsjaar 2004. De Comptabiliteitsvoorschriften 1995 waren nog van toepassing tot en met het begrotingsjaar 2003.

Het BBV verving vanaf het begrotingsjaar 2004 het Besluit comptabiliteitsvoorschriften 1995 (CV95). De voornaamste redenen voor de vervanging van de CV95 door het BBV zijn de dualisering van het gemeentebestuur en de voorgenomen dualisering van het provinciebestuur.

De dualisering leidt ertoe dat een andere begrotings- en verantwoordingsopzet wenselijk is om de raad in zijn kaderstellende en controlerende taak beter te ondersteunen. Dit heeft onder andere tot gevolg gehad dat de functionele en categoriale indeling niet meer leidend is voor het opstellen van de begroting. Gemeenten zijn nu vrij hun eigen begroting, ook wel programmabegroting of duale begroting genoemd, in te delen.

Zou door een andere wetgeving de gemeente Zaanstad in één nacht opeens € 37,6 miljoen armer zijn geworden? Een andere presentatie van cijfers of herrubriceren van cijfers mag uiteraard geen verschil opleveren in het Eigen Vermogen. Dat was onze eerste reactie na bestudering van het jaarverslag en jaarrekening 2004.

Uiteraard begrijpen wij dat de verschillen tussen de reserves en de voorzieningen per 31 december 2003 en per 1 januari 2004 zijn veroorzaakt door de **BBV-operatie**. Het blijft een feit dat de raad de verschuiving van de reserves naar de voorzieningen niet heeft geaccordeerd. Men zou eventueel kunnen opvatten dat deze alsnog zijn geaccordeerd door het goedkeuren van de jaarrekening 2004. Een onrechtmatige handeling die door een "intellectueel" delict te begaan alsnog wordt schoongepoetst.

Nu worden opeens schulden, die vroeger ten onrechte niet onder de schulden werden gepresenteerd, wél als schulden gepresenteerd. Dus waren in het verleden alle beschouwingen over het weerstandsvermogen en de hoogte van het Eigen Vermogen

onjuist want het ging over verkeerde bedragen. Wij moeten nu vaststellen dat in het verleden al die goedkeurende accountantsverklaringen die zeiden dat de jaarrekening een waarheidsgetrouwe weergave was van de financiële verplichtingen, ten onrechte zijn afgegeven. Dit is een these die niet door iedereen wordt gedeeld.

In de bovenste helft van **pagina 129** van de jaarrekening 2004 wordt aangegeven wat men heeft gedaan. Herclassificatie tussen reserves en voorzieningen conform het BBV heeft geleid tot een verschuiving van € 34,4 miljoen van reserves naar voorzieningen.

Onder de Comptabiliteitsvoorschriften 1995 konden dergelijke gelden worden gegroepeerd onder de reserves. Men beschouwde die gelden als een soort 'bestemmingsreserve', en die hoort inderdaad tot het Eigen Vermogen. Van een bestemmingsreserve kan de Gemeenteraad de bestemming veranderen; de Raad kan zelfs besluiten die aan de Algemene Reserve toe te voegen. Maar dat kan de Raad niet met van het Rijk voor een specifiek doel ontvangen gelden! Daarom is in het BBV bepaald dat die gelden niet meer als Eigen Vermogen mogen worden gepresenteerd, maar onder de Voorzieningen moeten worden opgenomen.

Per 1 januari 2004 moeten alle gemeenten daarom die gelden uit het Eigen Vermogen halen, en onder de Voorzieningen rubriceren. Dit is een eenmalige operatie die wij ook inmiddels hebben kunnen waarnemen in onze Zaanse jaarrekening 2004.

11. Bestuurlijke organisatie

ZT vindt dat de kiezers vooral helder moeten kunnen zien waar raadsleden politiek en partijpolitiek voor staan. Dat lijkt ons het hoofddoel van dualisering. Helaas wordt nog teveel in beslotenheid geregeld en vinden wij het lokale politieke debat nog onvoldoende. Zinnvolle debatten worden nog te vaak in de kiem gesmoord vanwege vermeend tijdgebrek.

Bovendien vinden wij dat onze vergaderingen, technisch gezien, nog teveel vanuit het monistische tijdperk geleid worden. Het lijkt ons belangrijk om ons te realiseren dat discussiëren soms de indruk geeft veel tijd in te nemen maar als je gezamenlijk in het debat op één lijn of standpunt kunt komen, heb je uiteindelijk veel méér tijd gewonnen!

ZT vraagt zich af of de raad als hoogste orgaan in de gemeente onder het duale vaandel nog voldoende invloed kan uitoefenen op het lokale beleid. In onze optiek preluderen de top-ambtenaren nog teveel de kaders, noem het gemakshalve maar het "denkraam".

Het college legt vervolgens dat denkraam aan de raad voor en de raad moet dan een besluit gaan nemen over dat denkraam. Als de raad binnen dat "denkraam" haar sturing geeft is er niets aan de hand. Maar als de raad buiten dat denkraam dreigt te gaan, dan voelen wij duidelijk een frictie alsmede angst voor 'coalitiebehoud'.

Wanneer het college talrijke bestuurlijke bevoegdheden van de raad krijgt en de raad voornamelijk volstaat met een in onze ogen schijnbare kaderstelling en controle, dan vinden wij dat een foute interpretatie van het dualisme. Dat er enkele bestuursbevoegdheden van de raad naar het college gaan lijkt ons evident, maar de raad is nog altijd bevoegd tot het algemeen bestuur van de gemeente.

ZT vindt dat wij vooral het hoofddoel van de dualisering voor ogen moeten houden met alsjeblijft géén dichtgetimmerde collegeprogramma's, zodat het beleidsvormende politieke debat open kan blijven!

Verwijtbaar handelen van het College

Het vertrek van de gemeentesecretaris en de met haar getroffen discretionaire regeling (aan eigen inzicht en beslissing overgelaten), heeft in onze ogen tot een onacceptabele overeenkomst geleid. Vooral in een tijd van bezuinigingen, buurthuizen die moesten worden

gesloten vanwege geldgebrek en de inkrimping van de sociale cohesie, is het een niet te verteren situatie voor de burgers van Zaanstad, dergelijke exorbitant hoge bedragen (in totaal méér dan € 200.000,-) in het geheim met gemeenschapsgelden te regelen.

Het is dan ook buitengewoon te betreuren dat het college alsmede de raad, het ten onrechte tot geheim gekwalificeerde document, dat door de fractievoorzitter van Zaanstad Transparant naar buiten is gebracht, inhoudelijk als “te doen gebruikelijk” te beschouwen.

Bij een goedfunctionerende democratie behoort integriteit, openheid en verantwoording. Wij benadrukken daarbij de uitgangspunten van Zaanstad Transparant die tevens de eerste vier uitgangspunten van Nederland Transparant zijn, te weten:

- Effectievere besteding van overheidsgeld en beëindiging van de “graai”cultuur;
- Het benadrukken van bestuursverantwoordelijkheid en het verruimen van de publieke bestuurdersaansprakelijkheid;
- Het tegengaan van ongeoorloofde belangenverstrengeling in publieke en private sector;
- Ambtelijke zwijgplicht transformeren naar spreekplicht.

De gemeentesecretaris gaat over personeelszaken en de intern gevolgde procedures in deze kwestie zijn ons niet duidelijk. De juridische onderbouwing voor acceptatie van een som geld in deze arbeidsfrictie is niet uitgesproken. Dat de fractievoorzitters instemmen met de gang van zaken en alles voor zoete koek aannemen vinden wij verbijsterend. Er werd geheimhouding geëist in verband met de bescherming van de privacy. Dit is een drogreden temeer daar de eerste gesloten overeenkomst tot op de dag van vandaag nog steeds niet bekend is. De aanwezige fractievoorzitters in het presidium hadden hun controlerende taak niet mogen laten liggen. Het college heeft hen misleid door ten onrechte gebruik te maken van het opleggen van een geheimhouding terwijl juist openheid van zaken zou moeten worden betracht. Uitingen van dat het onfatsoenlijk is om dergelijke informatie naar buiten te brengen slaan kant nog wal. Alles heeft te maken met het nemen van verantwoordelijkheid als raadslid. Niets meer en niets minder.

Als raadslid ben je niet alleen volksvertegenwoordiger maar heb je ook een controlerende en kaderstellende taak. Onder de controlerende taak valt het volgende op te merken:

1. Controleren of gemeenschappelijke middelen rechtmatig worden aangewend;
2. Of gesloten regelingen voldoen aan de daaraan ten grondslagliggende voorschriften;
3. Of er wel of geen sprake is van onrechtmatigheid;
4. Of hier sprake was van een belangenverstrengeling en een handelen van het college dat in strijd is met de gedragscoderegeling voor burgemeester en wethouders.

Op de raadsvergadering van 8 september 2005 diende de fractie ZT bij punt van orde een motie in waarin het besluit luidde **dat voor het genomen ontslag door de gemeentesecretaris géén bedingen mochten plaatsvinden die financiële gevolgen voor de gemeente Zaanstad zouden hebben.**

De motie mocht uiteindelijk niet worden behandeld omdat wij, bij alweer een besloten vergadering, niet instemden om de motie bij te stellen. Wij hadden en hebben de mening dat door het bijstellen van de motie, deze dusdanig zou zijn afgezwakt dat de strekking van onze motie teniet zou worden gedaan.

Onze motie had wel degelijk mogen worden behandeld, maar werd door een aantal fractievoorzitters opgevat als een motie die niet mocht worden ingebracht vanwege een strijdigheid met de discretionaire regeling die bij wet geregeld is.

De raadsleden van ZT hebben in deze hun verantwoordelijkheid' opgepakt om op te komen voor de Zaanse bevolking die indirect van dergelijke, "te doen gebruikelijke regelingen" de dupe zal worden.

Het is voor ons nog steeds niet duidelijk op welke grondslag de beschikking van het ontslag is gesteld. Dit is namelijk bepalend voor de geldelijke regeling. Er is naar ons beste weten geen sprake van een disfunctioneren van de gemeentesecretaris anders dan door een schijn van belangenverstrengeling.

Wij verwonderen ons over het feit dat het gemeentebestuur van Zaanstad de raad steeds weer in bedwang weet te houden door heikele voornamelijk financiële kwesties geheim te verklaren en dat het overgrote deel van de raad het college hierin braaf volgt. Wij vinden echter dat hier sprake is van misbruik van gemeenschapsgeld en dat moet de burger weten.

ZT vindt dat als je mee zou doen aan dergelijke ontoelaatbare manipulatie en achterkamertjespolitiek, je medeschuldig bent aan een gesloten bestuurscultuur die de democratie veel schade doet.

Het college van B&W van Zaanstad heeft op 14 september 2005 met de gemeentesecretaris opnieuw een overeenkomst gesloten. Er is dus kennelijk sprake van twee met de gemeentesecretaris gesloten overeenkomsten. De oorspronkelijke overeenkomst is nog steeds niet door het college van B&W vrijgegeven zodat deze voornamelijk niet nader kan worden beoordeeld.

Het handelen van het college vinden wij verwijtbaar. Minister J. Remkes van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft dit handelen gekwalificeerd als "niet door de beugel kunnen". Wij vinden het te gek voor woorden dat er wordt gezegd dat dergelijke regelingen die onder de pet moeten blijven **te doen gebruikelijk** zijn. Dat betekent dat bij doorredeneren het de Zaanse gemeenschap handenvol geld heeft gekost m.b.t. het vertrek van een aantal topambtenaren bij de gemeente Zaanstad in de afgelopen periode!

Kort samengevat:

- Er zijn bestuurlijke beslissingen genomen die Zaanstad Transparant niet wil accepteren.
- Er is een hoog gehalte van niet integer gedrag boven komen drijven.
- Wij hebben moeten vaststellen dat we in Zaanstad met een bestuurscultuur te maken hebben die niet door de beugel kan.
- Het wordt hoog tijd dat we een integer bestuur gaan krijgen.
- Alles wat op zuivere gronden te verklaren, te verdedigen of is uit te leggen kan de openbaarheid verdragen.

Wij hebben onze democratische plicht gedaan en hebben op basis van artikel 3 Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB) vragen gesteld. De antwoorden hebben wij inmiddels van het college ontvangen. Naar aanleiding van deze beantwoording tekent Zaanstad Transparant bezwaar aan tegen de beslissing tot het niet verstrekken van de door Zaanstad Transparant op basis van de WOB opgevraagde documenten.

ZT heeft op 23 december 2005 een uitnodiging ontvangen van de externe hoor- en adviescommissie voor dinsdag 10 januari 2006, om de fractievoorzitter Louis Bertholet in de gelegenheid te stellen de bezwaarschriften van Zaanstad Transparant mondeling toe te lichten op de bestreden beslissingen.

Wij hebben de externe hoor- en adviescommissie laten weten van deze gelegenheid geen gebruik te zullen maken.

De reden hiervan is dat onze verzoekschriften krachtens de WOB d.d. 13 september 2005 en 26 september 2005 niets aan duidelijkheid omtrent de grondslag te wensen over laat.

De gronden waarop de bezwaarschriften van ZT rusten zijn evident. ZT heeft daar ook geen nieuwe feiten of omstandigheden aan toe te voegen. ZT heeft tevens de Commissie verzocht het bevoegd gezag te adviseren onze verzoekschriften te honoreren en de gevraagde documenten ons binnen 14 dagen te doen toekomen. Wij hebben taal noch teken vernomen en zullen een rechterlijke procedure niet uit de weg gaan.

12. Sociaal beleid

Zaanstad heeft van oudsher een sterk sociaal klimaat. De gemeentelijke inspanningen zullen hierop gericht moeten blijven.

Het streven om jongeren met voorrang op ouderen aan het werk te helpen kunnen wij ondersteunen, mits we dan aan de andere kant coulance tonen voor deze ouderen. Een gedwongen sollicitatieplicht na jaren trouwe arbeid komt erg hard aan en keuren wij af. De realiteit is dat veel van deze mensen in dit economisch laagtij geen nieuwe passende baan meer kunnen krijgen.

De bijzondere bijstand voor duurzame goederen die kan worden verkregen zou niet afhankelijk moeten zijn van de gezinssamenstelling, aangezien bijvoorbeeld een wasmachine in aanschaf voor een alleenstaande net zoveel kost als voor een echtpaar.

13. Jeugdbeleid

Voor de samenhang van het jongerenbeleid zal de gemeente zijn beleid moeten afstemmen met verenigingen, sport, welzijnsinstellingen en onderwijsinstellingen.

ZT is blij met de kleine openbare buitensportvoorzieningen die zijn aangelegd in de wijken (voetbalveldjes, skatebanen). Wel vinden wij dat voorkomen moet worden dat openbare (speel)-ruimte zal verdwijnen bij binnenstedelijk bouwen.

Wij maken ons wat jeugdbeleid betreft zorgen over het verdwijnen van buurthuizen. Voor de 'clubs' en 'verenigingen' die gebruik maakten van deze voorzieningen wordt in overleg naar oplossingen gezocht, maar vooral voor jongeren die in deze buurthuizen een locatie hadden gevonden om elkaar te ontmoeten, zijn veel mogelijkheden inmiddels verdwenen. Er wordt in een aantal buurten via wijkoverleg getracht iets te organiseren voor de jongeren, maar ook daarbij blijkt de locatie keer op keer een struikelblok. Het argument dat hangjongeren soms gebruiken tegen boze buurtbewoners en opgeroepen ordehandhavers 'dat ze nergens anders terecht kunnen', wordt daarmee helaas steeds vaker een feitelijk juiste.

De grootste jongerenopvangplek van Zaanstad Noord op een mooie zomerdag is naar ons idee zwembad de Crommenije. De charme van dit bad is dat door de verschillende baden leeftijdsgroepen worden gescheiden, en de oppervlakte van de ligweide rondom dusdanig is dat men elkaar niet in de weg zit, ligt, loopt en zwemt. In de planvorming Rosariumgebied wordt gesproken over renovatie van deze accommodatie. Mogelijk zelfs het overdekken van één of meer baden. ZT pleit ervoor om de oppervlakte van het zwemwater en de ligweide niet te verkleinen. De geplande 'donjons' (hoge appartementengebouwen aan de rand van bestaande woonwijken) met uitzicht op Krommeniedijk mogen wat ons betreft dan ook vervallen.

14. Seniorenbeleid

De zorg voor de ouderen vinden wij heel belangrijk. Met ouderen bedoelen wij echter geen 55-plussers, maar mensen die vanwege hun ouderdom zorg nodig hebben. Dat begint bij veel mensen op een veel hogere leeftijd. Er moet een ruimhartig beleid worden gevoerd met betrekking tot zorg, recreatie en vervoer.

De seniorenraad geeft ons inziens vaak heel goede adviezen, zeker op het gebied van wonen in een beschermd-wonen project. Wij doelen hierbij op wijken die van het begin op de

tekentafel worden ontwikkeld door en voor senioren. Volgens ZT zal dit een geweldige doorstroming kunnen betekenen.

Al veel eerder hebben wij aangegeven dat wij een 'bescheiden' tweede lintbebouwing (onder strenge regelgeving) voorstaan. De sociale gedachte die hieraan ten grondslag ligt lijkt ons een goede: wonen voor ouderen dichtbij de familie en vertrouwde woonomgeving. Zie ook Bouwen en wonen, hoofdstuk 23, blz. 27.

15. Zorg

Een beschaafde samenleving zorgt goed voor mensen die dat nodig hebben. Een belangrijk punt betreft hier de kinderen die lichamelijk of verstandelijk gehandicapt zijn. Het vervoer van en naar school moet goed geregeld zijn: ouders mogen hier geen zorgen over hebben.

Door steeds meer 'ketens' van instanties in de zorg is er sprake van een enorme bureaucratie ten koste van de mensen die de laatste schakel zijn tussen hulpbehoevenden en deze instanties zoals: administratie, indicatie, begeleiding, stappenplannen, enzovoort. ZT vindt dat er daarom goed geluisterd moet worden naar wat de zorgsector zélf aangeeft waar behoefte aan is.

16. Integratie

De integratie van migranten vindt ZT heel belangrijk. Taalcursussen zijn hierbij essentieel, maar ook het kunnen opdoen van werkervaring is van wezenlijk belang.

Migrantten moeten een stuk eigenheid kunnen bewaren zodat wij wederzijds kunnen genieten van de goede dingen van een andere cultuur en omgekeerd. Langzaam maar zeker zullen wij naar elkaar toe moeten groeien.

ZT wil benadrukken dat zij het landelijk beleid zoals dat nu gevoerd wordt, niet voorstaat. Belangrijk vinden wij dat er niet over, maar mét migranten wordt gesproken over hoe integratie verbeterd kan worden. Nog beter is elke vorm van segregatie te vermijden. Onderlinge communicatie en wederzijds respect zónder elkaar de vrijheid van opvattingen te ontnemen lijkt ons de beste oplossing om zodoende met elkaar voor een harmonieuzere samenleving te zorgen, zo in het klein, zo in het groot.

Fundamentalisten komen helaas in meerdere culturen voor en bestaan helaas al zo lang dat de wereld oud is. Het is een schrale troost dat fundo's gelukkig niet in de meerderheid zijn. Fundamentalisme moet worden ontmoedigd maar moet wat ons betreft niet worden gegeneraliseerd tot bepaalde culturen.

17. Volksgezondheid

Een goede zorg voor de volksgezondheid hoort van elke overheid een basisvoorwaarde te zijn. Voor elke burger in elke hoek van onze stad dient een huisarts of tandarts snel ter beschikking te zijn. Wat betreft de komst van een nieuwe polikliniek in Zaanstad – Noord is het stil de laatste tijd. Hierover zouden wij graag meer aandacht aan willen geven. Het landelijk beleid dat de zorgverzekering heeft ingevoerd baart ons grote zorgen!

Wij vinden dat er lokaal goed moet worden geïnventariseerd om na te gaan wat hiervan de gevolgen zijn voor de Zaanse burger. Wij moeten dan als lokaal bestuur niet schromen ons ongenoegen hierover uit te spreken bij het landelijk bestuur in Den Haag. Zo vinden wij dat een lokale gemeente in staat moet zijn om de tekortkomingen van het nieuwe beleid aan te geven en dat niet de rug te keren of dit af te doen met: "wij doen niet aan symboolpolitiek". Als er duidelijke signalen vanuit de lokale politiek richting Den Haag worden gegeven, pas dan is men wellicht genegen een grotere evaluatie te laten plaatsvinden.

18. Maatschappelijke opvang

Mensen die door problemen van verschillende aard de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht in de samenleving te handhaven, verdienen speciale aandacht. Het gaat hierbij onder andere om verslaafden en dak- en thuislozen.

Wij zijn blij dat de dak- en thuislozenopvang voor jongeren 'De Passant' in Krommenie als onderdeel van de zogenaamde 'zorgketen' nog steeds aanvullende subsidie ontvangt. Wij zien dit na onze vraag hierover in 2003 als een klein succesje. Helaas belanden er steeds meer jongeren in de problemen. Blijvende aandacht en beschikbaar budget is dus een vereiste. Een stichting als De Passant is in Zaanstad als crisisopvang voor jongeren onmisbaar.

19. Welzijn en cultuur

De buurthuizen moeten op een evenredige wijze over de gemeente zijn verdeeld is het credo van ons. ZT maakt groot bezwaar tegen het sluiten van buurthuizen om het tekort bij Welsaen te dekken.

Sinds de invoering van Welsaen als coördinerende organisatie bij de buurthuizen zijn er al heel veel buurthuizen verdwenen. Wij noemen als voorbeelden het Rinus Hillecentrum, Ons Huis in Wormerveer, de Snuiver en Padlaan in Krommenie.

De verkoop van vier buurthuizen aan Parteon, onder voorwaarde van het oprichten van beheersstichtingen vinden wij een goede oplossing.

Uitgangspunt daarbij is dat deze stichtingen, waarin de buurtbewoners vertegenwoordigd zijn, duurzaam en onbeperkt over de gebouwen kunnen beschikken. Dit zou een voorwaarde in de verkoopovereenkomst moeten zijn. Zie hierbij ook onze opmerking bij Jeugdbeleid, hoofdstuk 13, blz. 19, m.b.t. een groep jongeren die hierbij buiten de boot lijkt te gaan vallen.

Bibliotheek

Het noemen van de bibliotheek in Inverdan bij een rij bezuinigingsprojecten 'waar nog luxe op zit' baarde ZT in 2004 al zorgen, en deze zorg is met de begroting van 2006-2009 niet afgenomen. Mede door het feit dat we nog steeds niet vernomen hebben of er al geld beschikbaar is voor inventaris van deze nieuw te bouwen 'Bieb'. Wij zijn overigens blij dat er een mogelijkheid gevonden is om extra subsidie te krijgen voor onze bibliotheken. Deze subsidie zal hard nodig zijn om de spreiding van leesmogelijkheden gelijkmatig te verdelen over Zaanstad i.p.v. deze alléén te bestemmen voor de 'Bieb' in Inverdan. ZT zal zich inzetten om de bibliotheekvoorziening, die tevens een belangrijke factor is voor onze sociale cohesie, niet te laten verschromelen.

Cultuur

Zaanstad mag best trots zijn op haar huidige culturele infrastructuur ook al is de investering per hoofd van de Zaanse bevolking minder dan in vergelijkbare steden. Gezien de grote bezuinigingen die wij als verantwoordelijke raad het hoofd moeten bieden om vervolgens prioriteiten te gaan stellen, maakt ZT zich bijzonder veel zorgen. De moeizaam opgebouwde, 'culturele infrastructuur' die door de afgelopen bezuinigingen onder een geweldige druk zijn komen te staan heeft een neerwaartse culturele spiraal veroorzaakt. Met ambitieuze plannen als Inverdan en het speerpunt: "Zaanstad de creatieve stad", ambieert Zaanstad een aantrekkelijkere stad te worden voor bepaalde doelgroepen, die voor de economische ontwikkeling van belang zijn.

Het is volgens ZT desastreus als die beoogde ambitie nog verder onderuit wordt gehaald door te gaan bezuinigen op de, voor de creatieve stad, zo broodnodige culturele voorzieningen!

In een recente discussie, tijdens de wethouderscommissie over de begroting 2006, heeft de wethouder aangekondigd de lijst met kleine subsidies, bijvoorbeeld aan kunst- en muziekverenigingen nader tegen het licht te houden. Het college meent hierbij nog een besparing door te kunnen voeren. ZT verwacht echter dat de Gemeente Zaanstad de komende tijd meer subsidieaanvragen zal moeten honoreren, wanneer diverse kleine verenigingen meer geld moeten uitgeven om, vanwege het afstoten van buurthuizen en het verdwijnen van andere beschikbare, voorheen 'openbare ruimte', een alternatieve locatie voor hun bijeenkomsten moeten huren. ZT zal zich nog meer dan voorheen inzetten om de verarming van de culturele voorzieningen tegen te gaan.

20. Milieu

Duurzame ontwikkeling draagt bij aan een leefbare en veilige stad voor de Zaanse inwoners voor nu en in de toekomst.

Een gemeentehuis van duurzaam materiaal zou mooi zijn. Nog mooier zou ZT het vinden om het huidige gemeentehuis te blijven gebruiken, en er eventueel een verdieping op te bouwen. Maar helaas de democratie heeft anders bepaald.

Een mogelijkheid van de Biocom voor hen die daar gebruik van willen maken vinden wij een goede zaak. Wij vinden wel dat dit niet ten koste mag gaan van het gescheiden ophalen van 'grijs'- en 'groen'-afval. Bij een eventuele besparing op kosten voor afvalverwerking die daar mogelijk uit ontstaat, dient dit bedrag terug te vloeien in het egalisatiefonds. Helaas is in de praktijk gebleken dat de Biocom het beoogde succes niet heeft gehaald.

ZT is voor het behoud van al het nog resterende Zaanse poldergroen met alles wat erin huist, van grutto tot woelmuis. Wél blijven wij open staan voor nieuwe suggesties waarbij het vinden van een goede balans onze voorkeur heeft.

Schiphol en geluidsoverlast

Het probleem van geluidsoverlast van vliegtuigen is een ingewikkelde materie die samenhangt met de wensen van de samenleving. Er zijn mensen die last hebben van het vliegtuiggeluid. Er zijn mensen die géén last hebben van het vliegtuiggeluid. En dan is er natuurlijk nog altijd de hamvraag: welke prioriteiten moeten wij met zijn allen stellen.

De belangrijke prioriteiten zijn: Geluid, Gezondheid, Gevaar. Ook wel de 3 G's genoemd. Er is inmiddels bekend dat ongewenst geluid schadelijk is voor de gezondheid. Óók voor die mensen die zeggen er geen last van te hebben als 's nachts vliegtuigen boven hun huis vliegen wordt hun nachtrust verstoord.

Als de nachtrust wordt verstoord door welk geluid dan ook, dat kan ook treinverkeer zijn, een voorbij razende motor, dan wordt de aanmaak van witte bloedlichaampjes verstoord met alle gevolgen van dien! Eén van de voorbeelden die daarvan bekend is, is o.a. cardiovasculaire afwijkingen, oftewel afwijkingen aan hart- en bloedvaten. Vaak zijn dat zaken waar niet direct aan wordt gedacht.

Belangrijk is om altijd de oorzaak van klachten te onderzoeken en te doorgronden om vervolgens de gevolgen te kunnen verklaren en te bestrijden m.b.v. al of geen medicijnen, of in dit geval van vliegtuiggeluid het verbod voor nachtvluchten in te voeren.

Wat is geluidsoverlast en hoe moet je dat vervolgens gaan meten? Er is jarenlang beweerd dat vliegtuiglawaai niet goed gemeten zou kunnen worden in de ruimere omgeving van Schiphol vanwege de relatief lage geluidsniveaus van het luchtverkeer aldaar. Vergeten wordt dat zelfs bij het lage niveau van 20 Ke de sterkte van het vliegtuiglawaai boven de 65 dB ligt, en dat is volgens ZT uitstekend te meten en zoals u zult begrijpen: meten is weten!

Kortweg kun je zeggen dat het ongewenst is dat mensen, wanneer zij recupereren oftewel zichzelf als het ware weer opladen d.m.v. nachtrust niet plotsklaps worden gestoord door geluidsoverlast.

Een ander punt en zeker niet het onbelangrijkste, is de veiligheid. Wordt er veilig gevlogen, is vliegen überhaupt veilig? ZT kan u met een gerust hart verzekeren dat vliegen veilig is. De opleiding voor piloten is heel zwaar, de protocollen die in de vliegtuigwereld worden gehanteerd, benaderen een grote graad van veiligheid. Wij zeggen bewust benaderen, want een ongeluk zit vaak in een klein hoekje en waar mensen zijn kunnen fouten worden gemaakt.

Natuurlijk moeten wij niet met zijn allen gaan doemdenken of met een grote groep mensen gaan zitten handhaven totdat er een vliegtuig neerstort. Maar wat van groot belang is, wat spreken wij met elkaar af, om die veiligheid te bewaren en te bewaken? Daarbij moeten wij ons er vooral van bewust zijn dat, als er een calamiteit in de orde van het crashen van een vliegtuig plaatsvindt, wij daar wel adequaat op moeten kunnen reageren. Het eerste uur is daarbij van het grootste belang om eventuele slachtoffers te kunnen redden.

Een groot probleem is dat elke ramp een unicum is en dat elke ramp voor onvoorspelbare problemen kan zorgen. Het is vaak een samenloop van omstandigheden die de ernst van de ramp bepalen. Kunnen wij ons daar op voorbereiden? ZT meent van wel, maar beseft tegelijkertijd dat er dan keuzes gemaakt moeten worden.

Voor welk bedrag is men bereid zich optimaal te kunnen voorbereiden op een ramp als het neerstorten van een vliegtuig. Dat is een vrij complexe aangelegenheid, want als men afgaat op statistieken, dan komt een ramp als het neerstorten van een groot vliegtuig gelukkig niet vaak voor. En daar schuilt dan het gevaar om te zeggen: het gebeurt vrijwel nooit, waarom zouden wij dan veel geld uitgeven om ons voor te bereiden op een vliegtuigramp?

Bij vrijwel elk maatschappelijk comfort is ook een negatief effect te verwachten. Samen moeten wij dan gaan bepalen hoe daar mee om te gaan. Welke prioriteiten maken wij met elkaar en vervolgens: welke afspraken maken wij hierover.

Belangrijk is in ieder geval dat milieuwetten niet moeten worden overschreden noch verder worden opgerekt. Het is en blijft een feit dat voortdurend de milieuwetten worden opgerekt. Economische belangen spelen daarbij helaas altijd een belangrijke factor!

Wij gaan ervan uit dat wij met zijn allen veiligheid een belangrijk goed vinden. Maar in hoeverre is de maatschappij bereid om met elkaar hier duidelijke afspraken over te maken! Wie durft zijn nek uit te steken als hij of zij financiële verplichtingen heeft? Wie durft zijn verantwoordelijkheid in deze op te pakken? Dat zijn factoren die een belangrijke rol spelen bij het bepalen van veiligheid in onze maatschappij. De leden van de Commissie Regionaal Overleg Luchthaven Schiphol (CROS) kunnen slechts signaleren wat er gebeurt en dat toetsen aan de wet.

Bomen

In Zaanstad zijn de laatste jaren onevenredig veel bomen gekapt. Deze zijn lang niet alle vervangen. ZT diende onlangs een motie in dat bij elke boom die gekapt gaat worden er twee voor in de plaats terug zouden moeten komen. Deze motie is niet gehonoreerd.

Bovendien stelden wij al eerder voor in een tijdspanne van vier jaar 1000 platanen te planten, te beginnen op de Westzijde en op de Gedempte Gracht, en zo verder. Over twintig jaar zullen wij dan een mooie lommerrijke stad hebben, die veel lelijkheid verhuult, maar die ook schone en frisse lucht biedt aan de Zaankanters.

21. Dierenwelzijn

Met dierenwelzijn wordt de lichamelijke en geestelijke gezondheid van een dier bedoeld. Elk dier probeert zich evenals de mens aan te passen aan zijn leefomgeving. Een dier voelt zich het best in een omgeving waarin hij zijn natuurlijk gedrag kan vertonen. Zo willen kippen lekker scharrelen, koeien moeten de rust hebben om te kunnen herkauwen en hebben varkens 'net als bij mensen' de ruimte en een stabiele groep nodig. Honden houden van regelmaat in hun leven en katten zijn wat dat betreft wat eigenzinniger maar verdienen evengoed de nodige zorg.

ZT is van mening dat deze bewustwording bij de diverse inwoners van Zaanstad gestimuleerd moet worden door bijvoorbeeld eerst goed na te denken over de gevolgen bij de aanschaf van een huisdier. Een dier kost geld. Hierbij moet je denken aan voer, een bezoekje bij de dierenarts en bijvoorbeeld pensionkosten in de vakantie. Maar het houden van een dier neemt óók tijd in beslag. Elk dier heeft aandacht en zorg nodig.

De verantwoordelijkheid van de burger in het verbeteren van dierenwelzijn, is veel groter dan over het algemeen wordt gedacht. Dan willen wij hierbij expliciet de aandacht schenken aan een andere factor die indirect te maken heeft met het welzijn van dieren, namelijk 'productiedieren'. Daarmee staat onlosmakelijk de houding van de consument en de keuzes die hij of zij maakt bij de aankoop van vlees en andere dierlijke producten. Wij hebben het hierbij over dierenleed dat veroorzaakt wordt vanwege 'economische belangen' bij de verkoop van producten waarbij dierenlevens gemoeid zijn.

22. Ruimtelijke ordening

Bij de 1500 woningen in Assendelft dient bijzondere aandacht te worden besteed aan de randvoorwaarden om een passende en functionele woonwijk te realiseren. ZT is in afwachting van nadere informatie over de betreffende VINAC-onderhandelingen. Bovendien zal bij de bouw van deze woningen een prominente plaats worden ingeruimd voor particulier opdrachtgeverschap en het uitgeven van vrije kavels (zie ook de opmerking bij Bestemmingsplannen op bladzijde 29). Dit geldt uitsluitend voor de niet sociale woningbouw.

ZT vindt dat voor de binnenstedelijke opgave een maatschappelijk draagvlak een eerste vereiste is. Realisering daarvan zal daarom in samenwerking met de burgers moeten plaatsvinden.

De door Zaanstad uitgesproken maatschappelijke noodzaak tot het doortrekken van de A8 naar de A9 zal door de Provincie worden onderbouwd. ZT vindt dat de aanleg van deze weg verdiept zal moeten worden ingepast. Wij kiezen dan voor zo diep mogelijk oftewel onder de grond. Andere opties zijn in onze ogen onvoldoende. Je doet het goed of je laat het, is ons credo!

Saendelft, Poort Clam Dijke, Vinac, randzone en spoorwegovergang Krommenie-Assendelft

Voor dit onderwerp geldt dat Zaanstad Transparant het gevoel heeft bestuurlijk geen grip op de zaak te hebben. De aangekondigde update van de bestemmingsplannen laat op zich wachten. Uitvoeringsprogramma's van winkelcentrum, voorzieningen, scholen, infrastructuur en koppeling met bestaande bebouwing hebben wij nog niet gezien. Wij werden over deze casus door het college voornamelijk geïnformeerd als het om ad hoc financiële besluitvorming ging.

In 2004 schreven wij diverse alinea's over onderwijshuisvesting in en om Saendelft die wij in 2005 ongewijzigd hebben herhaald. Echter met de extra opmerking dat, mede gezien onze jarenlang uitgesproken zorg hierover, alle besparingen die in de begroting 2006-2009 werden voorgesteld voor onderwijshuisvesting, en helemaal daar waar het om een basisvoorziening behorende bij een nieuwe woonwijk betrof, wat ons betreft volkomen onbegrijpelijk was en is.

Betreffende het Trias-college zijn wij blij dat het gebouw aan de Popelstraat gehandhaafd blijft. Wij hebben ons daar vanaf het begin voor ingezet. Maar wij vragen ons af waarom er tegenwoordig niet meer valt in te schatten hoeveel lokalen er in een woonomgeving nodig zijn.

Zelf hebben wij de lesroosters van de drie samen te voegen VMBO-scholen naast elkaar gelegd en op basis daarvan geconcludeerd dat het nieuwe gebouw een te kleine lokaalcapaciteit zal krijgen. Wij hopen dat met behoud van het gebouw aan de Popelstraat ook voldoende ruimte blijft voor buitenschoolse activiteiten. Voor de planning van basisschoollokalen moet volgens ons een berekening voor een nieuwe woonwijk toch vrij simpel te maken zijn.

Wij vragen ons af hoe het met de planning van extra lokalen voor Havo en VWO in en om Saendelft staat. Hierover bestaat bij ons nog steeds geen helder beeld. Wellicht kunnen wij daarvoor alvast de oude Prof. Van der Leeuwsschool aan de Jupiterstraat in beeld brengen.

Al sinds het begin van onze afgelopen raadsperiode stelden wij de vraag of er voor de VINEX-gelden geen doelsubsidie gegeven kon worden voor het stichten van scholen in de nieuwbouwwijk. Zo vragen wij ons af of Zaanstad voor de bouw van 1.500 extra woningen in het kader van de VINAC nog aanvullende subsidie krijgt voor extra scholen of schoollokalen? ZT wacht al 4 jaar op antwoord.

Zolang er nog geen herzien bestemmingsplan is moeten wij het houden bij 'raadgevende' adviezen. Wij benadrukken daarom nogmaals het belang van de infrastructuur in en om Saendelft. Speciale aandacht hiervoor lijkt ons het stationsgebied aan de Saendelft - Assendelftse zijde van de spoorlijn.

ZT is benieuwd hoe het ervoor staat met de uitvoering van de herinrichting spoorweg-overgang Krommenie - Assendelft. Wij zijn benieuwd naar de reden van de vertraging in uitvoering en naar een kostenoverzicht van dit investeringsproject. Al eerder hebben wij onze zorgen hierover bekend gemaakt.

Strategisch Groen Project (SGP)

Het grootste bezwaar van ZT over het 'Strategisch Groen Project' schuilt in het zogenaamde 'vlakgroen'. Vlakgroen klinkt als makkelijk te onderhouden grasvelden. Maar voor zo'n soort 'vlakgroen' in het Twiske, Uitgeestermeer, Alkmaardermeer heeft de Gemeente Zaanstad steeds meer moeite om haar bijdrage aan onderhoud bij elkaar te schrapen.

Wij hebben hierover een schriftelijke vraag gesteld, naar aanleiding van de solvabiliteits-analyse (verhouding Eigen Vermogen - Vreemd Vermogen) op basis van de gegevens over deze recreatieschappen op pagina 126 van het Ontwerp Programmabegroting 2006-2009. Als antwoord kregen wij de opmerking dat dit 'historisch gegroeid' is. Financieel gezien zou dat dus een les voor toekomstig beleid kunnen zijn. Het lijkt ons in ieder geval van belang bij het maken van keuzen tussen zinvolle en zinloze investeringen. Met deze recreatiegebieden op korte afstand zien wij het nut niet in om de polderomgeving kunstmatig te veranderen in 'landelijk groen'.

De bijdrage van het Rijk voor de recreatievoorziening voor VINEX-wijken kan ons inziens beargumenteerd worden toegelicht, waardoor logischerwijs geen inhouding van subsidie mag plaatsvinden. In plaats van het uitgeven aan het ómbouwen van poldergroen kan de bijdrage namelijk prima worden besteed aan bijvoorbeeld een financiële impuls voor het zwembad de Crommenije, het inpassen van een kinderboerderij bij Saendelft-West of de aanleg van goede recreatieve fiets-, wandel- of zelfs kanoverbindingen met Westzaan, Beverwijk, Heemskerk en Uitgeest en Krommenie. Laat de polder de polder blijven!

Behoud zwembad de Crommenije

Tijdens vorige beschouwingen heeft ZT een amendement ingediend voor behoud van het zwembad de Crommenije. Wij zijn heel blij dat de collegepartijen in de aanloop van het kaderdebat dit jaar, hebben aangegeven dat ze het belang van het behoud van dit zwembad ook zien.

ZT is van mening dat, gezien de hoeveelheid bezoekers die het bad zomers heeft, nog vóór heel Saendelft is volgebouwd, het van groot belang is dat de oppervlakte van het zwemwater en de ligweide niet mag worden verkleind.

Hembrugterrein, Kanaalzone, Zuidelijke Randweg

De ontwikkelingen van het Hembrugterrein lijken stil te liggen. Maar gezien de goede ontwikkelingen rond de Zuidelijke Randweg, ook voor de regio, vinden wij het van groot belang dat er goed overleg blijft met het Rijk en de Provincie over de uiteindelijke bestemming van het Hembrugterrein.

Inverdan

Hierover hebben wij al enige opmerkingen geplaatst bij Visie en strategie onder het kopje Haalbaar en betaalbaar Inverdan op bladzijde 8. Wij zijn blij met de bijsturing naar meer woningen in dit gebied. Het realiseren van meer sociale (studenten)woningen, dicht bij deze 'kenniswijk', lijkt ons hier een mogelijkheid. Wel dienen wij de bijbehorende voorzieningen als scholen en buurthuizen niet te vergeten.

ZT heeft al in vorige beschouwingen voorgesteld te onderzoeken of Inverdan zich leent voor een 'City Air Terminal'. Een voorziening waar 24 uur van tevoren kan worden ingecheckt voor een vlucht vanaf Schiphol en waar alvast de bagage kan worden afgegeven. Hierdoor zouden toeristen nog wat langer in Zaanstad kunnen verblijven.

Dit lijkt overigens een wat detaillistisch uitwerkingsvoorstel, want wij wachten alle definitieve plannen omtrent de trein-, bus-, auto en fietsvoorzieningen alsmede de uitwerking van het stadhuis gekoppeld met een bibliotheek en een zalencentrum in spanning af. Uiteraard betreft dit ook de onlosmakelijke bijbehorende financiële onderbouwing van al die plannen.

Algemeen

Er is een grote noodzaak tot actualisering van bestemmingsplannen. Prioritering is daarbij gezien de beschikbare ambtelijke capaciteit onontkoombaar.

Aandacht dient er ook te blijven voor het waterbeheer in Zaanstad. Wat betreft de grondwaterstand vragen wij ons af of de gemeente voldoende toezicht houdt op het moment dat er binnenstedelijk wordt gebouwd en of er bij een bouwput, plaatselijk de grondwaterstromen worden beïnvloed en hoe dit eventueel binnen de perken kan worden gehouden. Goed overleg tussen de Gemeente Zaanstad en de Hoogheemraadschappen over het noodzakelijke onderhoud van waterkeringen is daarbij een vereiste.

ZT vindt dat het stimuleren van een gevarieerde industriële activiteit noodzakelijk is voor de levensvatbaarheid van Zaanstad. Van oudsher kende Zaanstad reeds een industrieel karakter. De beschikbaarheid van industrieterreinen is hierbij noodzakelijk.

ZT is van mening dat er voor nieuwe bedrijvigheid, met bijvoorbeeld Hoogtij, nog voldoende ruimte beschikbaar is. Aandacht is gewenst voor de bestaande bedrijvigheid; industrie, kantoren en middenstand.

Het luisteren naar opmerkingen van Zaanse ondernemers lijkt ons zinvol, om daarmee op korte termijn te evalueren of ons beleid een stimulans is om te komen, te blijven of juist te vertrekken uit Zaanstad.

In vorige beschouwingen werd de 'sfeer in de stad' als speerpunt gezien. Een markt is volgens ZT een sfeermaker in de stad maar ook in de dorpen. Om ook tijdens de bouw van Inverdan de sfeer in de stad te behouden vinden wij dat er goed overleg moet blijven bestaan met de bestaande ondernemers van de winkels en ambulante handel. Vanwege de nadelige gevolgen die de marktkooplui in Zaandam reeds ondervinden tijdens de bouw van Inverdan acht ZT het dus niet wenselijk om de belastingtarieven voor marktplaatsen te verhogen.

Wellicht kan er voor Zaanstad geld worden bespaard aan rentekosten op te innen bedragen. Wij hebben tijdens de burgeravond vernomen dat de gemeente Zaanstad haar facturen erg laat verstuurt, en er dan ook nog eens verzamelacturen van maakt zodat vanwege het hoge bedrag dat dan ineens van de marktkooplui wordt verwacht de betaling nóg later wordt voldaan.

23. Bouwen en wonen

De wachtlijsten voor startende Zaankanters op de woningmarkt zijn te lang! Niet voor alle burgers is snel woonruimte beschikbaar. Dat betekent dat ook de komende periode woningen gebouwd moeten worden. Doorstroming voor Zaanse inwoners geschiedt volgens ZT het beste wanneer er voor senioren nieuw gebouwd wordt. Voor Zaanse allochtone senioren kan in overleg met deze doelgroep wellicht worden nagedacht over specifiekere bouw van (zorg)woningen.

ZT denkt aan de mogelijkheid om bebouwing achter de bestaande lintbebouwing zoals in Westzaan en Assendelft op zeer bescheiden schaal (onder strenge regelgeving) toe te staan. De sociale gedachte die hieraan ten grondslag ligt lijkt ons een goede: wonen voor ouderen dichtbij de familie en in vertrouwde woonomgeving. De zogenaamde 'doorkijkjes' tussen de bebouwing naar de poldergebieden dienen daarbij wel behouden te blijven (zie ook Seniorenbeleid, hoofdstuk 14, blz. 19). Verder denken wij dat het een optie kan zijn om een slecht stuk land dat altijd drassig is, uit te diepen en er woonbootligplaatsen te creëren. Zie ook onder het kopje Woonschepen op blz. 29.

ZT is content met de Betaalbare Koopwoningen die nu gerealiseerd gaan worden. De vraag naar deze goedkope woningen is enorm. Bestuurlijk gezien is het wat ons betreft een kunstgreep geweest, waarvan de financiële uitwerking nog steeds risico's kent voor de gemeente Zaanstad. Het moet ons inziens, in samenwerking met bijvoorbeeld de Zaanse woningcorporaties, mogelijk zijn om stedenbouwkundig de regie te houden opdat er voldoende 'betaalbare' woningen beschikbaar komen en blijven.

Een raadsbrede bijeenkomst over mogelijkheden voor de bouw van goedkope woningen leek een aanzet tot discussie. Maar de kaderstelling en het debat over die mogelijkheden blijft tot op heden ingewikkeld. Bestuurlijk gezien ontbreekt daartoe de tijd en de informatie. Bovendien willen wij opmerken dat een nieuwe bouwlocatie geen zin heeft als de raad nog niet voldoende is geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de onderhandeling over VINAC-Saendelft.

Zaanstad Transparant is voor een verdeling van 30% sociaal- en 70% middeldure en dure huur en of koopwoningen. Maar gezien de huidige economische situatie benadrukken we dat het 'herstructureren' van 100% sociale wijken tot gevolg heeft dat daarmee op deze manier minstens 70% gedwongen wordt duurder te gaan wonen. Vanuit deze gedupeerde bewoners beredeneerd, vragen wij ons af of dit financieel gezien nog wel reëel haalbaar is. Bovendien vragen wij ons af of de overheid de burgers op deze 'vrijwillig verplichte' manier, financieel mogen benadelen. Wij vinden van niet. Hoeveel huursubsidie geven wij op dit moment extra uit aan mensen die een hoger huurbedrag uiteindelijk toch niet kunnen betalen? Het wordt hoog tijd dat de bestuurlijk verantwoordelijken tot inkeer komen.

Industrieterreinen

Wij moeten blijven stimuleren dat er op de nieuwe bedrijfsterreinen efficiënt met grond wordt omgegaan. Wij noemen daarbij het belang van dubbel grondgebruik voor parkeren.

Het gebruik van bedrijfsgebouwen in (te herstructureren) bedrijfsterreinen voor het stallen van caravans kan wat ons betreft gezien de mogelijke risico's niet worden toegestaan zonder herziening van het bestemmingsplan van het betreffende gebied.

De Wijkermeerpolder kan wat ons betreft als 'groene long' (of groene aanloopzone tot de landingsbanen Schiphol) ongemoeid blijven. Met het bedrijventerrein Hoogtij aan de Zuidelijke Randweg hebben we nog voldoende capaciteit voor bedrijven. Tevens zijn er nog de bestaande industriegebieden in Assendelft en Wormerveer (Molletjesveer) die voor herontwikking in aanmerking komen.

Een zicht op mogelijke groei van werkgelegenheid kan ontstaan bij de uitwerkingsplannen van de kantoorfuncties in Inverdan, waar wij overigens met smart op wachten.

Met de nieuwe en geherstructureerde bedrijfsterreinen in Beverwijk en Broekpolder Heemskerk is er in deze omgeving voldoende industrieterrein. Zaanstad kan daar voordeel uit halen door te zorgen voor goed openbaar vervoer van en naar Kennemerland en Amsterdam. Bovendien dienen wij sterk in te zetten op verbeteringen van de infrastructuur door ontwikkeling van een totaal verkeers- en vervoersplan ter verbetering van de bereikbaarheid door, naar en uit Zaanstad.

De Kanaalzone behoort tot één van de vijf stedelijke vernieuwingsprogramma's van de gemeente. ZT vindt de Kanaalzone bij uitstek geschikt om een belangrijke bijdrage te leveren aan de economische structuurversterking van Zaanstad. Wij kunnen ons vinden in het feit dat 'duurzaam' één van de uitgangspunten is bij de ontwikkeling van de Kanaalzone. De bedoeling is natuurlijk dat de werkgelegenheid voor Zaanstad een impuls zal krijgen.

Wij zijn enthousiast over het feit dat erover is nagedacht om vooral de bereikbaarheid naar en van de Kanaalzone zo goed mogelijk te laten zijn. Daarop mag niet worden bezuinigd. Wij zijn namelijk van mening dat dit één van de voorwaarden moet zijn. Het zij nogmaals gezegd: de infrastructuur in Zaanstad verdient namelijk wat ons betreft geen schoonheidsprijs. Het is een belangrijk gegeven dat ondernemers geen uren in de file willen staan. Dat werkt namelijk contraproductief.

Westzanerpolder/Hoogtij

De eerlijkheid gebiedt ons te zeggen dat de ontwikkeling van de Westzanerpolder wat betreft de bedrijvigheid wat tegenvalt, mede omdat ons aan het begin van de raadsperiode bij het nemen van het raadsbesluit over het ontwikkelen van de polder is voorgespiegeld dat, ondanks de beginnende recessie, bedrijven in de rij zouden staan voor zo'n locatie.

Wat ons ook zorgen baart, is dat de ontwikkeling van het gebied aan de Amsterdamse zijde van het Noordzeekanaal een wending neemt waar wij als Zaanse gemeenteraad geen invloed op lijken te hebben. Het is ons opgevallen dat wij als raad ook daar via het ROA of via RON/OPERA (de kanaalgebied-ontwikkelplatforms) niets over horen. Een ongunstige ontwikkeling zou bijvoorbeeld kunnen inhouden dat wanneer de kolenoverslag aan Amsterdamse zijde zal uitbreiden dit een grotere uitstoot van fijnstof zal betekenen, terwijl we in Zaanstad al last hebben van de 'fijnstofproblematiek'.

ZT heeft zich enthousiast getoond omdat de visie op ontwikkeling van het stuk nieuw industrieterrein Westzanerpolder met de Zuidelijke randweg ons aanspreekt. Wel vinden wij het jammer dat de omwonenden met een heel mooi en goed uitgewerkt plan voor een betere groenbuffer destijds geen steun vonden bij de meerderheid van de raad.

Voor ons is het wél belangrijk om te vermelden dat ZT de uitbreiding van industrie in de Wijkermeerpolder niet noodzakelijk acht. Het zou bovendien een aantasting van de natuur en het cultuurhistorisch waardevolle gebied zoals de Stelling van Amsterdam vormen. Wat op dit moment de verdere regie en uitvoering betreft, daar vinden wij ons nogal over buitengesloten.

Bestemmingsplannen

Er is een grote noodzaak tot actualisering van de bestemmingsplannen. Wij verliezen op dit moment steeds meer kostbare tijd aan noodprocedures, met alle risico's van dien. Wij willen ons inzetten om deze vertraging van bestemmingsplannen het hoofd te kunnen bieden.

Diverse bijzondere woonvormen, zoals beschermd wonen, zijn geschikt om met particulier opdrachtgeverschap te verwezenlijken. Dit kost de gemeente Zaanstad in principe niets.

Wij hebben twee jaar geleden als mogelijkheid genoemd om kavels in Saendelft ter beschikking te stellen voor de bouw van kleinschalige appartementencomplexen door de vereniging van aankomende eigenaren, eventueel met winkelruimte of sociaal-maatschappelijk te gebruiken ruimte op de begane grond. Wij vragen ons wederom af waarom hier niet creatief mee is omgegaan.

Het streven is erop gericht binnen Zaanstad gedifferentieerde en evenwichtig samengestelde wijken te creëren. Daarbij past een meer evenwichtige opbouw van de woningbouwvoorraad. Daarom zal ook nadrukkelijk moeten worden ingezet op het duurdere segment. Maar dit mag ons inziens niet ten koste gaan van de sociale bouw.

Het bouwen van woningen heeft een hoge prioriteit gezien de toenemende woningnood. Deze 'woningnood' is echter specifiek en betreft vooral de starters op de woonmarkt.

ZT houdt vast aan de 30% sociaal - 70% middeldure en dure huur/koopwoningen als minimale voorwaarde. Binnenstedelijk bouwen heeft onze voorkeur. ZT pleit ervoor dat de raad in een vroeg stadium op de hoogte wordt gebracht van bouwplannen, zodat er direct kan worden gekeken of een plan past in de bestaande omgeving. Zie ook Visie en strategie, hoofdstuk 6 onder het kopje Haalbaar en betaalbaar Inverdan op blz. 9, 4^e alinea en Bouwen en wonen, hoofdstuk 23, blz. 27, 5^e alinea.

Waterbeheer

Het wachten is op een integraal plan. Het effect van teveel 'verstening' van een omgeving, wanneer bij binnenstedelijke bouwen de grasvelden en plantsoenen het veld moeten ruimen vinden wij zeer ongewenst. Wij benadrukken de samenhang met een goed rioleringsplan. Bovendien is het van groot belang om de samenhang van alle waterbeheermiddelen, variërend van gemalen, sluizen, dijken, riolen, sloten, duikers etc. goed in kaart te brengen en te zorgen voor een goed onderhoudsplan met toereikend onderhoudsbudget. Het weer uitgraven van de Gedempte Gracht, waar wij geen voorstander van zijn, valt wat ons betreft nog steeds in de grondexploitatie van Inverdan.

Woonschepen

Wij noemen aansluitend bij waterbeheer de mogelijkheid die ZT heeft aangegeven met betrekking tot de Woonschepennota. Wellicht is er in onze waterrijke gemeente een (nieuwe) locatie te vinden om (nieuwe) woonschepen van een vaste ligplaats te voorzien. Misschien valt van de nood een deugd te maken en kunnen we het creëren van ruimte voor water combineren met het creëren van woonruimte.

Wat de gepresenteerde conceptwoonschepennota betreft vinden wij het zinvol om deze nota uit te werken tot een degelijke beleidsnota.

Juridisch gezien kan er pas een uitvoeringsmaatregel, als het heffen van belastingen gerelateerd aan een nota, worden doorgevoerd wanneer er een beleidsnota voorhanden is. ZT wil zich inspannen om haar idee, zoals hierboven omschreven, te koppelen aan de nog in voorbereiding zijnde definitieve Woonschepennota.

24. Verkeer, vervoer en bereikbaarheid

De binnenstedelijke infrastructuur kan moeilijk worden uitgebreid. Gestreefd dient te worden naar doorstroming, en wanneer autoverkeer stilstaat dan liefst niet dusdanig dat het langzaam verkeer wordt belemmerd.

De vele verkeersomleidingen vanwege werkzaamheden in de stad ('het zandbakeffect') leidt tot ongewenste maar vaak ook ondoordachte verkeerssituaties. Werkzaamheden die tegelijkertijd worden uitgevoerd zorgen voor grote ongewenste verkeersstromen, waarbij ook vrachtverkeer door straten rijdt, die zich daar qua weginrichting niet voor lenen. ZT wil dat de coördinatie wordt verbeterd.

Er is geen eenduidigheid in weginrichting in Zaanstad. 30-km-zones worden op verschillende manieren ingericht. Dit wekt verwarring in de hand en het leidt tot onduidelijke en zelfs gevaarlijke verkeerssituaties.

Met de druk van dure woningen en steeds hogere belastingtarieven moeten steeds meer tweeverdieners het brengen van hun kinderen naar school combineren met de woon-werk verkeersroute. Het gevolg is dat veelal rond de scholen een spitsverkeersstroom ontstaat en zich de meest gevaarlijke verkeerssituaties voordoen. Hierbij komen nog de extra werkzaamheden die de verkeerschaos op sommige plaatsen helemaal compleet maken. Wij noemen met name de tijdelijke verkeersstroom rond de afsluiting van de Bernhardbrug, de te verwachten verkeersstromen in en rond Inverdan, en de gevolgen van de 'tijdelijke' noodlokalen die de komende 15 jaar in gebruik zullen worden genomen voor Saendelft.

ZT is voor gratis openbaar vervoer. Het aantrekkelijk maken van het openbaar vervoer vinden wij daarom mede belangrijk. De auto neemt veel ruimte in beslag en de parkeerproblemen zijn bijna niet te overzien. Wij vinden dat er in de stad en in de dorpen een goed openbaar vervoer beschikbaar moet zijn.

ZT is voor gelaagd parkeren. Dit scheelt veel ruimte. Ruimte waarop kinderen kunnen spelen en waar parkjes aangelegd kunnen worden. Het parkeren zal dan wel wat kosten, maar de maatschappelijke kosten ervan zijn dan lager.

Verkeerscirculatieplan (VCP)

Met de Zuidelijke Randweg zijn we goed op weg om een gigantische verbetering in de Zaanse, en zelfs regionale infrastructuur te realiseren. Wij zijn ervan overtuigd dat er geen draagvlak voor hoeft te worden 'gecreëerd' als een plan een logische verbetering inhoudt. Een goed idee verkoopt zichzelf als er door betrokkenen meer voordeel dan nadeel wordt ondervonden.

Over de andere infrastructurele zaken zijn wij minder enthousiast. Het totale Zaanse Verkeerscirculatieplan dat ons al jaren wordt beloofd laat nog altijd op zich wachten. Bouwplannen gaan door terwijl ons inziens allerlei kansen tot verbetering van de infrastructuur blijven liggen. De infrastructuur dient absoluut te worden verbeterd.

Dieptepunten zijn de uitvoeringsbesluiten van het zogenaamde Verkeerscirculatieplan Krommenie waarbij nog steeds de onduidelijke verkeerscirculatie bij de aansluiting Saendelft op de bestaande bebouwing in Assendelft-Noord alsmede de bijna niet te vermijden verkeerschaos bij de renovatie van de Bernhardbrug.

ZT is het meest ontsteld over het feit dat het ons als 'beleidsmakers' van Zaanstad voor het centrum van Zaandam nog steeds ontbreekt aan alle informatie die onontbeerlijk is om tot infrastructurele verbetermogelijkheden in en rond Inverdan te komen.

Al eerder hebben wij in onze beschouwing van begin 2005 aangegeven voorstander te zijn van 'gelaagd parkeren'. Wij zijn blij met de aanleg van de P&R-parkeerplaatsen bij de Zaanse stations. Het neemt een deel van de in onze vorige beschouwing genoemde 'parkeertoeristenproblematiek' weg. Wel willen wij benadrukken dat we ervoor moeten zorgen dat deze parkeerplaatsen bij de stations (Krommenie, Koog aan de Zaan, Wormerveer, Zaandijk) gratis parkeervoorzieningen zullen moeten blijven.

ZT vindt dat de aanleg en het onderhoud van veilige fietsroutes een aandachtspunt moeten blijven.

Wanneer hulpdiensten binnen een bepaalde tijd een wijk of buurtschap moeten kunnen bereiken dienen de (ontsluitings)wegen zich daarvoor te lenen of op zijn minst hiervoor geschikt te zijn.

Wat openbaar vervoer betreft kunnen wij voordeel halen door forensenverkeer via het openbaar vervoer makkelijker te maken. Wij begrijpen de visie om van Zaandam een overstaphalte te maken, waardoor routes van Connexxion zijn aangepast. Maar de busroutes vanuit Zaanstad-Noord rechtstreeks naar de industriegebieden, winkelstraten (middenstand levert ook werkgelegenheid) en schoollocaties in Amsterdam en Kennemerland verdienen ons inziens meer aandacht.

De Knip in Assendelft

De verkeersdrukte in de Dorpsstraat is de laatste tijd sterk toegenomen. De Knip in de Dorpsstraat komt er voorlopig niet. De Dorpsstraat heeft een belangrijke doorgangsfunctie en moet bereikbaar blijven voor het openbaar vervoer en de hulpdiensten als politie, ambulance en brandweer. De zogenaamde veilige vernauwingen die aangegeven in een 30 kilometerzone te zijn, veroorzaken in de praktijk levensgevaarlijke situaties en onnodige opstoppingen. Inmiddels zijn er ter aansluiting van de doorgaande wegen in Saendelft op de Dorpsstraat diverse 'doorsteken' gemaakt. De inrichting hiervan, zonder drempels en met een bord waarop de verwijzing '30-km-zone' staat wijkt in gunstige zin af van de wijze waarop in Assendelft-Noord het verkeer de Dorpsstraat middels een verkeersdrempel opkomt. Nog afgezien van de ongewenste trillingen die ontstaan door zwaar verkeer dat over de drempels gaat, 'rollen' de auto's vaak te ver de Dorpsstraat op, in afwachting van de mogelijkheid die zich voorrangstechnisch voordoet. De wachtende auto's staan de voetgangers in de weg, en de drempels worden vanaf de voorrangsweg als 'opgang' gebruikt voor (brom)fietsers die hun weg verder via het trottoir vervolgen. Deze ondoordachte manier van aanleg van verkeersdrempels vindt op veel meer plaatsen in Zaanstad plaats. Zaanstad Transparant streeft naar een veilige, goed doordachte weginrichting, rekening houdend met alle verkeersdeelnemers.

Tevens wijkt de uitvoering van verkeersdrempels af en wordt er (nu ook bijvoorbeeld in Krommenie) met hoekprofielen gewerkt waarover inmiddels diverse fietsers bij het nemen van een bocht 'levensgevaarlijk' zijn gevallen en grote opleggers onmogelijk normaal hun bocht kunnen maken. Met andere woorden: ongelukken worden onnodig in de hand gewerkt. Het is voor ons onbegrijpelijk dat dit door verkeersdeskundigen is bedacht! ZT vindt dat dit snel moet worden verbeterd.

Het voortdurend remmen en optrekken van het gemotoriseerd verkeer bij verkeersdrempels doet op diverse plaatsen het milieu geen goed en veroorzaakt eerder een toename dan afname van de CO₂-uitstoot. ZT meent dat er voor gebieden rond de industrie in overleg met de ondernemingen en in het belang van de Zaanse inwoners op eenvoudige wijze

venstertijden kunnen worden afgesproken, en/of zogenaamde vrachtverkeerroutes kunnen worden ingesteld. ZT kiest voor veiligheid en bereikbaarheid.

De 2e Coentunnel en de Zuidelijke Randweg

Bij realisatie van de 2e Coentunnel wordt de Zuidelijke Randweg des te belangrijker. Wij hebben al eerder aangegeven de noodzaak van de T-splitsing niet te zien.

De visie op ontwikkeling van het stuk nieuw industrieterrein Westzanerpolder in combinatie met de Zuidelijke randweg spreekt ons bijzonder aan. Wij noemen hierbij ook het belang van een spoedig verschijnen van het complete en uitgewerkte Zaanse Verkeers- en Vervoers Plan (ZVVP).

25. Het Regionaal Orgaan Amsterdam (ROA)

ZT heeft de indruk dat bij het ROA voldoende aandacht aanwezig is voor Zaanstad. Wat de bereikbaarheid van Zaanstad betreft moet deze aandacht er blijven. Bij de ontwikkeling van het Hembrugterrein en de Westzanerpolder is samenwerking noodzakelijk. Ook het door ons al eerder geopperde plan voor een 'City Air Terminal' zou bij het ROA een belangrijke rol kunnen spelen. Zie verder onze opmerking over het ROA onder het kopje Westzanerpolder/Hoogtij op bladzijde 28.

26. Economische zaken

Het gaat slecht met de economie. En wij dreigen, zo bleek tijdens een memo die het college, al dan niet met deelname van de toenmalige burgemeester, schreef tijdens het zomerreces 2005, een artikel 12 gemeente te worden.

In hoeverre kunnen investeringen in Inverdan zoals die door onze Supervisor zijn gepresenteerd als één samenhangend en doordacht geheel nog als realistisch worden gezien?

Hoe staat het met de huidige economische beleidsplannen van de betrokken marktpartijen? Hoe staat het met het onderzoek dat de Rekenkamer naar het geheel doet, en dat bijna afgerond zou zijn? Een zelfde vraag die wij hebben over structureel zinvol investeren doet zich voor bij de investeringen die we met de provincie en het Rijk gaan doen m.b.t. het Strategisch Groen Project (SGP), of bij de noodzakelijke investeringen die de gemeente voor scholen, wegen, riolen, vuilcontainers dient te doen als zijnde het onderdeel bij de herstructurering Zaandam Zuidoost.

Kortom, hoe groot is nu ons 'financiële probleem' en vervolgens, hoe zinvol is het om alvast een mogelijke nieuwe bouwlocatie te noemen wanneer de afwikkeling van onze meest recente bouwlocatie Saendelft nog onduidelijk is. Bovendien weten we als raad nog niet of en hoe het VINAC-gedeelte daarvan gebouwd gaat worden, en welke overeenkomsten en gemeentelijke investeringen daarmee samenhangen.

Zaanstad Transparant streeft naar samenwerking met marktpartijen en investeerders, maar ziet het als taak van de gemeentelijke overheid om een strengere regie te gaan voeren. Geen globale bestemmingsplannen, maar ervoor zorgen dat er uitgewerkte bestemmingsplannen zijn zodat meteen een juiste inschatting kan worden gemaakt van de noodzakelijke gemeentelijke investeringen.

Met de bestemmingsverandering van de Westzanerpolder is voor de bedrijven een groot en goed bereikbaar industriegebied aangelegd. Binnenstedelijk kunnen er nog veel bedrijventerreinen worden geherstructureerd of gerevitaliseerd. Het verbeteren van de infrastructuur is volgens ons een manier om de diverse kleine bestaande Zaanse bedrijventerreinen meer aantrekkelijk te maken. Er is volgens ons nog voldoende ruimte om

startende ondernemers een plaats te bieden. De aanleg van een nieuw bedrijventerrein in de Wijkermeerpolder wijzen wij af. Zie ook onder het kopje Industrierterreinen op blz. 28.

ZT vindt dat in nieuwe en geherstructureerde woonwijken plaats moet worden geboden voor kleine 'schone' ondernemingen zoals een kapperszaak, een verzekeringskantoor, praktijkruimte voor fysiotherapie of bijvoorbeeld een klein banketbakkerszaakje.

27. Toerisme

Als er een stad is die zich echt leent voor toerisme, dan is het wel Zaanstad. Het water, de Dam, het Tsaar Peterhuisje, de Hogedijk, de Zuiddijk en dan over het water naar de Zaanse Schans. Het water in dit deel van Zaanstad moet veel meer gebruikt gaan worden.

Ook moet Zaanse Schans vanaf de Zaanse Schans met een pontje bereikbaar zijn, zodat de toeristen een leuk rondje kunnen lopen, waarbij ze kunnen genieten van de beeldentuin, de domineestuin, en het kerkje waar een mooie open schildersplaats van gemaakt is. En dan per boot naar het veenweidegebied. Kortom: Zaanstad heeft veel te bieden en laten we dat dan ook goed onder de aandacht brengen. Laten we bijvoorbeeld tijdig denken aan en sparen voor een bereikbare Zaanse Schans wanneer de volgende brug over de Zaan zal worden vervangen.

De Russische buurt, maar ook oud Zaanse Schans is de moeite van een bezoek waard. Het is belangrijk dat oud Zaanse Schans goed geconserveerd blijft.

Hoogbouw in Zaanse Schans mag echt niet gebeuren, Het terrein van Van Wijngaarden moet worden bebouwd met panden in een stijl zoals die in Zaanse Schans past. De mensen komen niet uit Japan en uit andere verre landen om naar hoogbouw te kijken. Één lelijk gebouw en de droom is weg. Een pontje zou een 'rond'-wandeling door de Zaanse Schans en oud Zaanse Schans mogelijk maken.

Het industrieel erfgoed, zoals de industriewand te Wormerveer, en mogelijk straks het Verkadecomplex en het Hembrugterrein, moet ook de nodige aandacht krijgen. Voorts moet de stad een veel groenere aanblik krijgen. Er moeten veel meer bomen aangeplant worden, zeker op de toeristische routes.

Misschien is (via ROA) samenwerking met Amsterdam mogelijk om tenminste tot aan station Zaanse Schans (Zaanse Schans) maar liefst ook voor heel Zaanstad een OV-kaart te laten gelden, die na aankoop voor bepaalde tijd te gebruiken is voor alle vormen van openbaar vervoer.

28. Monumenten

Mooie monumenten zijn belangrijk voor het aanzien van de stad. Wij moeten zuinig zijn op alles wat mooi is in onze stad. Er is in het verleden veel moois vernield en ook nu is de sloop van mooie panden aan de orde van de dag. Ook gebouwen die geen monument zijn maar die wel een monumentale uitstraling hebben, moeten wij koesteren. ZT vindt dat er dan ook geld gevonden moet worden met behulp van bijvoorbeeld een 'subsidioloog'.

ZT pleit ervoor beeldbepalende Zaanse monumenten te behouden en indien mogelijk op een goede manier een herbestemming te geven. Wij zijn blij met de Uitvoeringsnotitie Cultuurhistorie en Monumenten Zaanstad 'Parels Rijden' dat is ondergebracht bij het Zaanse Meerjaren Ontwikkelingsprogramma (Z'MOP-II). Samen met de disciplines stedenbouw, landschap, toerisme, cultuur en economie kan Zaanstad "haar parels tot een waardevolle ketting rijen". De notitie geeft inzicht in de huidige werkzaamheden en de mogelijkheden die er zijn om de belangrijke positie die Zaanstad heeft als stad met veel industrieel erfgoed beter vorm te geven en optimaal te benutten. Beeldbepalende bomen zouden ons inziens daarbij ook een monumentenstatus moeten krijgen. Belangrijk voor de uitvoering van de

notitie is de samenwerking met partners buiten de gemeente en een interdisciplinaire aanpak binnen de gemeente.

Wij noemen hierbij als belangrijke projecten de ontwikkeling van het Hembrugterrein en het Verkadeterrein, maar ook andere vrijkomende panden dienen zorgvuldig te worden beoordeeld op mogelijkheid van 'hergebruik' (Jedelooschool, Brokkink gebouw Wormerveer).

Met betrekking tot de nota Hoogbouw ontbreekt naar ons idee nog een zogenaamde HER (Hoogbouw Effect Rapportage). Hierin zou niet alleen een gedegen technische onderbouwing moeten worden gegeven over de effecten van hoogbouw op lichtinval en windstroming, maar ook over het visuele effect. Vooral indien er sprake is van een karakteristieke bestaande omgeving. Als voorbeeld van een ongewenste 'beeldverstoring' noemen we de Duyvisfabriek naast de Zaanse Schans.

29. Sport en recreatie

Wij zijn voor behoud van zwembad de Crommenije met de huidige oppervlakte aan de ligweide rondom (zie ook Jeugdbeleid, hoofdstuk 13, blz. 19). Plannen om het zwembad te renoveren en een van de baden te overdekken is ons inziens een goed idee. Wellicht is een deel van de kosten terug te verdienen vanuit de pot voor vervoerskosten onderwijs door het vervallen van vervoer van diverse schoolklassen uit Krommenie.

Wij vrezen voor een vervelende uitwerking die de huidige subsidieregeling voor sportverenigingen op termijn zal hebben. Het initiatiefplan van de PvdA m.b.t. de Wezelstraat zal economisch gezien en voor huizenbouw en sport 'drie' vliegen in één klap slaan en m.b.v. de exploitatieopbrengsten van de grond voor nieuwbouw een ijsbaan voor Zaanstad en omgeving kunnen realiseren. Wij vinden dit een goed plan maar vooralsnog ligt dit plan in de ijskast. Wellicht kunnen wij dit plan na de verkiezingen uit de ijskast halen en alsnog onder de aandacht brengen.

ZT ziet een mogelijkheid om sommige sportaccommodaties te herstructureren, waarbij er voor de Gemeente Zaanstad financieel een voordeel te behalen zou kunnen zijn. Indien zo'n mogelijkheid zich voordoet, verwachten wij een goed financieel onderbouwd plan ter beoordeling van de keuze die van een gemeenteraad wordt verwacht betreffende een investering. Maar iedere planvorming in die richting dient in samenspraak met de verenigingen te geschieden, en vervolgens al dan niet ontwikkeld te worden.

Sportaccommodaties moeten in onze visie worden "verdiend" om tot een structureel sportbeleid te komen, waarin wordt gezorgd voor een planmatige aanpak van de accommodaties en het op een goed peil brengen en houden daarvan. Dus niet slechts een structureel sportbeleid om accommodaties op peil te brengen.

Mooie accommodaties neerzetten zonder een concreet plan met een gecontroleerd tijdsplan om er iets op of in te laten plaats vinden, heeft geen zin. Dat maakt lui, arrogant en tot een prooi voor projectontwikkelaars. Zaanstad moet in beweging komen. Slogan: "Zaanstad in beweging"

Om beleid te kunnen maken en uit te voeren is man/vrouwkracht nodig. ZT vindt dat het huidige aantal van 0.8 fte te weinig aan formatie is. Afhankelijk van de aanvraag tot honorering en het aanbod van haalbare uitgewerkte plannen ter bevordering van de sportbeoefening en de sociale cohesie zou, al dan niet tijdelijk, ambtelijke ondersteuning kunnen komen.

ZT zou zich bijvoorbeeld kunnen voorstellen dat een sportpsycholoog in dienst genomen wordt om aanstormend talent in welke tak van sport dan ook mentaal te begeleiden. Om een topsporttalent te worden moet je vrij zijn van belemmerende mentale blokkades. De aan te trekken sportpsycholoog zou contact moeten onderhouden met de club, de coach,

de ouders, de school en zich moeten bemoeien met andere omgevingsbeïnvloedbare zaken om het juiste sportieve “klimaat” rond een potentieel toptalent te bewaken. Daarmee maak je in onze visie de weg vrij voor een snelle ontwikkeling van een sporttalent. Daar zou ZT geld voor willen vrijmaken. Zulke Zaanse toptalenten zouden als “role-model” kunnen dienen als de media op de juiste manier verslag doen van positieve of teleurstellende resultaten van de sporter. Goede verslaggeving wekt bewondering en Zaanstad kan dan meelevens. Ook daarin kan de sportpsycholoog een rol vervullen: gedoseerde mediabelangstelling op het juiste moment.

ZT is bereid gedurende de volgende raadsperiode zich in te zetten voor het op peil brengen van de binnen- en buitenaccommodaties. De juiste hoogte van het budget hangt echter af van het financiële tij, maar ook van hoe “Zaanstad in beweging komt”. Door plannen die haalbaar en betaalbaar zijn te ondersteunen kan geld beschikbaar worden gemaakt. Geld alleen voor het op peil brengen van binnen- en buitenaccommodaties is minder zinvol. Nee, daadkracht om daadwerkelijk sociale cohesie door alle lagen van de bevolking heen te bewerkstelligen, wordt beloond en dan pas komen structurele verbeteringen van accommodatie in zicht. Ook sporten die nog niet vertegenwoordigd zijn, kunnen dan een plaats “veroveren” binnen de sportsector. ZT blikt dus op de toekomst.

ZT wil zich inzetten voor een structureel subsidiebeleid voor sportverenigingen. Bijdragen worden helaas nochtans veelal bepaald door de tak van sport en willekeur.

ZT wil cijfers opvragen en bestuderen om te bepalen of de subsidie die andere steden geven aan de sport verschillen met de bijdragen die Zaanstad geeft. Naar aanleiding van deze bevindingen kan dan gekeken worden wat ons in Zaanstad te doen staat en hoe wij dat gaan aanpakken en veranderen. In principe zijn wij bereid om goede plannen te subsidiëren maar niet zonder daaraan ook voorwaarden aan doelstelling en concretisering te verbinden. Eerst structuur en dan de bijdragen van de gemeente.

Een andere opmerking zou ZT willen plaatsen: bewezen daadkracht van sportsecties maakt het ook gemakkelijker sponsoren te vinden die hun naam aan een bepaald positief initiatief willen verbinden. Zo'n financiële ondersteuning van de dienstverlenende of bedrijfssector bevordert nog meer de motivatie om Zaanstad in beweging te krijgen en tot grote hoogte te laten stijgen, regionaal en wellicht ook nationaal en misschien zelfs wel internationaal.

Tot nog toe vinden wij dat er geen structureel overleg is tussen de gemeente en de Zaanse sport. Ad hoc worden de besturen uitgenodigd om hun mening te geven, maar er is op dit gebied geen continuïteit. ZT is bereid om mee te helpen een dergelijk noodzakelijk overleg van de grond te tillen.

Structureel overleg zou knelpunten van algemene aard breed ter discussie kunnen brengen zoals bijvoorbeeld: hoe houden wij sportbeoefening voor de diverse doelgroepen laagdrempelig en naar draagkracht? Hoe kunnen wij andere doelgroepen dan de gebruikelijke voor de diverse takken van sport interesseren? Wat kunnen wij gehandicapten bieden aan uitbreiding van mogelijkheden tot sportbeoefening? Welke takken van sport kunnen wij bij senioren onder de aandacht brengen? Er zijn talloze onderwerpen die een zinvolle discussie kunnen uitlokken om daarna structurele initiatieven te laten ‘opborrelen’.

Voor het stimuleren van breedtesport is topsport nodig in onze stad. Er ligt hiervoor een plan dat in 2003 is gemaakt door de commissie Topsport, maar het is nooit geëffectueerd.

ZT is bereid om zich daarvoor in te spannen, maar of dat in de vorm van een Stichting Topsport Zaanstad moet? Daar zijn wij het nog niet over eens. Het plan van 2003 moet wellicht bijgesteld worden en van nieuwe creatieve impulsen worden voorzien om daarna geïmplementeerd te worden.

Het is bekend dat om diverse redenen door de landelijke overheid het sporten wordt gestimuleerd, zodat meer jongeren een gezonde vrijetijdsbesteding krijgen. ZT is bereid om samen met de georganiseerde sport een campagne te voeren en zich in te zetten om extra middelen beschikbaar te stellen om het sporten door onze jeugd te stimuleren.

Zo kunnen wij bijvoorbeeld denken aan het introduceren van wat minder bekende sporten in de diverse categorieën (teamsport, individuele sportbeoefening maar ook denksporten e.d.) onder schooltijd of tijdens naschoolse opvang. Daartoe zou ZT graag plannen van clubs die dat beogen ondersteunen en dat bespreekbaar maken binnen het te voeren structurele overleg. Ook plannen voor mentaliteitsversterking van kansarmen en “tweede kans-jeugd” willen wij graag ondersteunen. Positieve aandacht voor de onderlaag van de bevolking werkt preventief wat betreft het ontstaan van negatieve aspecten in de samenleving.

Sport verbreedert. Clubs die zich onbaatzuchtig opstellen om sociale cohesie te bevorderen zullen de voorkeur krijgen. Financieel laagdrempelig en naar draagkracht houden van sport in de breedste zin des woords is een zaak voor het gezamenlijk en structureel overleg. Daarmee wordt er open gecommuniceerd en verdwijnt de willekeur.

Het kan heel verrassende resultaten geven als wij inventariseren welke clubs hun (minder) bekende sport willen promoten. Proefflessen in blokken van bijvoorbeeld 10 weken op scholen, naschoolse opvang, buurthuizen, seniorencomplexen of als onderdeel van een (re)integratie plan zou de interesse voor bepaalde sporten, recreatief of als topsport beoefend, voor inwoners van iedere leeftijdsgroep en allerlei achtergrond van onze stad sterk kunnen beïnvloeden. De drie categorieën eerder genoemd noemen wij met nadruk, omdat gezien de diverse doelgroepen de gemeente snel de kans loopt met name teamsporten in gedachten te hebben als het gaat om subsidieverstrekking. Voor oud en jong is de categorie denksport ook belangrijk. Men traint en stimuleert daarmee de ontwikkeling van de “grijze massa” die de mens vitaal moet maken en houden.

Zo kunnen wij na inventarisatie een gedegen voorstel doen dat, beargumenteerd en financieel onderbouwd en hopelijk door de vereiste openheid van overleg breed gedragen door de Zaanse sportwereld, aan de raad ter goedkeuring voorleggen. Dan is voor iedereen ook helder waar het toch wel begrensde sportbudget naar toe gaat.

30. Slotwoord

Financieel hebben wij zwaar weer in Zaanstad. Daar komt nog bij dat we in vergelijking met andere grote steden een zeer gering eigen vermogen hebben en tot overmaat van ramp ontvangen wij erg weinig specifieke uitkeringen van het Rijk.

In korte tijd is het sociaal stelsel dermate aangetast, dat dit bouwwerk dreigt in te storten. Gemeenten krijgen verantwoordelijkheden en kosten te dragen die zij voorheen niet hadden. Toch willen wij net als voorheen, ook in deze moeilijke tijden, goed zorgen voor de zwakkeren in de samenleving; tegelijkertijd willen wij een bruisende stad zijn; een stad met cultuur, met industrie; een stad waar goed onderwijs wordt gegeven; een stad waar volop werkgelegenheid is, kortom: een stad waarin goed valt te leven.

Waarmee kunnen wij nu geld verdienen? Welke investeringen verdienen zich in betrekkelijk korte tijd terug? Wij hebben het al eerder aangegeven maar zullen het nogmaals vermelden. Méér investeren in het toerisme! Dit genereert inkomsten op zeer korte termijn. Op iets langere termijn verdient ook goed onderwijs zichzelf terug.

Water in de gracht is een zeer kostbare aangelegenheid: wij kunnen ook waterpartijen aanleggen en bomen planten. De Gracht zal ook dan een heel gezellig aanzien krijgen. Wij sparen dan niet alleen geld uit op de aanleg van de gracht, maar ook op het onderhoud ervan. Het geld van de gracht kan dan overgeheveld worden naar bijvoorbeeld sociaal cultureel werk en onderwijs. Verder zal de dienst milieu minder kosten maken, hetgeen ook

weer verlichtend werkt op dat budget. Wellicht zal een en ander niet verwezenlijkt kunnen worden vanwege subsidiabele voorwaarden waardoor het voor de gemeente Zaanstad moeilijk is geworden andere invalshoeken invulling te kunnen geven. Terwijl in onze beleving deze invalshoeken een grotere meerwaarde en tevredenheid bij de Zaanse burger zouden kunnen opleveren.

Wij vragen ons echter voortdurend af of er wérkelijk moet worden bezuinigd. Immers wij hebben geen duidelijk inzicht over de werkelijke financiële situatie van Zaanstad. Zie hierover onze opvattingen bij Financiën, hoofdstuk 10, blz. 12.

Zaanstad Transparant streeft naar open bestuursstijl

Zaanstad Transparant (ZT) streeft naar een open bestuurscultuur die de basis vormt voor mogelijkheden van een interactieve uitwisseling tussen burgers en bestuur. ZT constateert echter dat het Zaanse bestuur nu een sterk gesloten karakter heeft dat een ernstige aantasting vormt voor de democratie. In de praktijk betekent dit voor de gemeente Zaanstad dat integriteit, openheid en verantwoording, de voornaamste peilers voor een open bestuurscultuur ver beneden de maat is.

Waaruit blijkt die gesloten bestuurscultuur? De meeste ambtenaren en politici zijn ons inziens voornamelijk met hun eigen problemen bezig, vaak zélf veroorzaakt door onnodige 'geheimzinnigdoenerij' of verholen onwetendheid. Dit is ook de reden dat bepaalde ambitieuze projecten gedoemd zijn te mislukken of op zijn minst de gemeenschap teveel geld gaan kosten.

ZT vindt het naïef, te denken dat de vaak vakkundige alternatieven of adviezen van individuele burgers of groepen niet zouden kunnen bijdragen aan de verbetering van de leefomgeving. We leven toch in toenemende mate in een kenniseconomie? Te vaak is daaraan voorbijgegaan. Het wordt kennelijk als niet waardevol gezien of als tijdverlies opgevat. Daarbij is de vraag of de adviseurs van het college niet teveel resultaatgericht zijn i.p.v. procesgericht.

De autoritaire houding in projecten en ontwikkelingsvoorstellen heeft ertoe geleid dat de actieve meedenkende burger zich machteloos en gefrustreerd is gaan voelen. Samen aan de stad bouwen vereist een open instelling op voet van gelijkheid. De argumenten voor of tegen een bepaalde uitwerking van plannen, ook de alternatieve voorstellen, zouden de juiste afweging tot de besluitvorming moeten vormen. In onze beleving werd de raad vaak voor voldongen feiten gesteld of overspoeld met memo's en in haast te nemen besluiten die volgens ons onvoldoende waren uitgekristalliseerd.

Een goed functionerende open bestuursstijl opent de weg naar een burgerlijke "verbintenis", wederkerig en in samenwerking. Zo wordt een hoger niveau van vertrouwen gevormd. Vertrouwen is een zeer belangrijke factor die zal bijdragen tot een doelmatig bestuur en een bloeiende economie waarbij de burger trots kan zijn dat hij of zij heeft mogen meedenken aan de ontwikkeling van zijn of haar stad. Het saamhorigheidsgevoel zorgt voor een sociale cohesie die tegen een stootje kan.

31. Contact

Zaanstad Transparant

Dhr. L.C.P. Bertholet (Louis) - voorzitter

De Busken 51 -1566 XG Assendelft

Tel.: 075-687 5195 - Gsm: 06-2126 4616 - Fax: 075-687 7548

E-mail: Bestuur@ZaanstadTransparant.nl

Website: www.zaanstadtransparant.nl

Kamer van Koophandel - inschrijfnummer 3421 7405